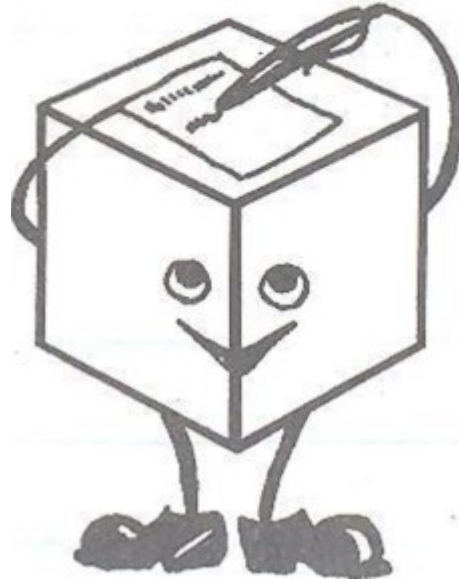

Մա ես եմ՝ այս գրքի հերոսը:

Անունս _____ է:

Նկարագրի՛ր ինձ.

Մաքո դասացուցակն է

Առաջին օր

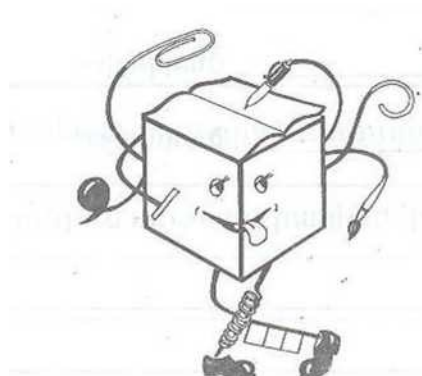
Չորրորդ օր

Երկրորդ օր

Հինգերորդ օր

Երրորդ օր

Վեցերորդ օր

**Հիմա գրի՛ր քո բոլոր ուսուցիչների
անուններն ու ազգանունները:**

Ապրե՛ս, չես մոռացել, որ անուններն ու ազգանունները մեծատառով են սկսվում:

Գրի՛ր, թե ինչպես ես դիմում ուսուցիչների:

**Ո՞ր դեպքում ես ներկա եղել բաժակի
կոտրվելուն**

ա. Բաժակը կոտրվել է: _____

բ. Բաժակը կոտրվեց: _____

Ո՞ր դեպքում ես տեսել ծառի կտրելը

ա. Բակի ծառը կտրել են: _____

բ. Բակի ծառը կտրեցին: _____

Օձը վախենում էր առյուծից ոգնուց թաքցնել չէր ուզում

Նախադասության մեջ ստորակետն այնպե՛ս նշանակիր, որ՝

Ա. Օձը վախենա առյուծից: _____

Բ. Օձը վախենա և՛ առյուծից, և՛ ոգնուց: : _____

Բառը գտի՛ր և վանդակները լրացրո՛ւ.

մարդ, որը լողում է

մարդ, որը հեծանիվ է քշում

մարդ, որը մեքենա է վարում

մարդ, որը ճամփա է գնում

մարդ, որն առաջնորդում է

մարդ, որը որս է անում

մարդ, որն անցնում է ինչ-որ տեղով

մարդ, որը գնումներ է կատարում

լ	ն	ղ	ո	ր	դ			

Առանձնացրո՛ւ այն մասը, որն ընդհանուր է բոլոր բառերի համար:

Մասնիկը գրի՛ր՝ _____

_____ մասնիկը ցույց է տալիս ինչ-որ բան անող

Նախադասությունն ընդարձակի՛ր.

Արջը մրթմրթաց:

բարձրաձայն կարդացե՛ք: Ո՞ւմ նախադասությունն է ամենաընդարձակը: Քանի՞ բառից է կազմված:

Նկարագրի՛ր քեզ:

- Ա. Նկարագրի՛ր աչքերդ, ունքերդ, քիթդ, շրթունքներդ:
- Բ. Ի՞նչն է ամենաշատը աչքի ընկնում դեմքիդ վրա:
- Գ. Ի՞նչն է քեզ ամենաշատը դուր գալիս դեմքիդ վրա:
- Դ. Ինչպիսի՞ն են մազերդ:
- Ե. Ինչպիսի՞ հասակ ունես (բարձրահասա՞կ ես, ցածրահասա՞կ ես, միջահասա՞կ ես):
- Զ. Ի՞նչ ես կարծում, գեղեցի՞կ ես:
- Է. Ի՞նչ են կարծում ուրիշները:

Աղջիկը վազեց դեպի տատիկն ու մայրիկը

Նախադասությունն այնպե՛ս ընդարձակիր, որ՝

- Ա. Աղջիկը լինի շնից վախեցած.
- Բ. Տատիկը լինի շնից վախեցած.
- Գ. Մայրիկը լինի շնից վախեցած.

Գրի՛ր հարցերի պատասխանները.

Ո՞ւմ ծառերը ծաղկեցին:

_____ ծառերը ծաղկեցին:

Ինչպիսի՞ ծառերը ծաղկեցին:

_____ ծառերը ծաղկեցին:

Ծառերը ե՞րբ ծաղկեցին:

Ծառերը _____

Ծառերը որտե՞ղ ծաղկեցին:

Ծառերը _____

Ծառերը ինչպե՞ս ծաղկեցին:

Ծառերը _____

Գրածդ բառերն օգտագործելով՝ նախադասությունն ընդարձակի՛ր.

_____ ծառերը _____

_____ ծաղկեցին:

**Նախադասությունները լրացրո՛ւ
հնարավորին չափ շատ բառերով:**

Անձրևը կտրվել է: Երկինքը մաքուր է: Արևը փայլում է: Օրը տաք է: Բակը գեղեցիկ է:
Ծառերը ծաղկել են: Ծաղիկները բացվել են: Բակը կանաչել է: Երեխաներն աղմկում են:
Տատիկները գործում են: Մայրիկները զրուցում են: Կատուն խաղում է: Շունը հաչում է:
Երեկո է: Հայրիկները վերադառնում են: Իջնում է գիշերը: Բակը խաղաղվում է:

**Գրի՛ր այն հրամանները, որոնք տալիս է
ամռան արևը:**

**Արի՛ գնանք աշխարհից աշխարհ ման գալու:
Գրի՛ր, թե ինչո՛ւ այդպես որոշեցինք:**

Գրի՛ր այն երկտողը, որ ճանապարհվելուց առաջ
թողեցինք սեղանին:

Եթե նախադասությունները ճիշտ դասավորես,
կիմանաս, թե ինչպես է առաջացել *ցերեկը ճրագով
ման գաս, չես գտնի* արտահայտությունը

Ու ասում են, նույնիսկ օրը ցերեկով ձեռքին լապտեր բռնած՝ լավ մարդ էր փնտրում:

Հիմա իմացա՞ք, թե որտեղից է գալիս աշխարհի շատ լեզուներում տարածված *ցերեկը
ճրագով ման գաս՝ չես գտնի* արտահայտությունը:

Նա հրաժարվել էր աշխարհի բարիքներից ու վայելքներից և ապրում էր մի...տակառի մեջ:

Հին Հունաստանում ապրում էր մի իմաստուն ծերուկ՝ Դիոգենես անունով:

**Նույն տառով նշանակի՛ր այն
արտահայտությունները, որոնք կարող են իրար
փոխարինել.**

Ա. Վզին նստել
ջրի բերածը ջուրը տանել
չկա չարիք առանց բարիքի
ջուրը մի առվով չգնալ
չորն ու թացը ջոկել
չոփ դառնալ

Ա. Շատ նիհարել
առանց աշխատանքի ձեռքբերվածը հեշտությամբ կորչել
անմեղն ու մեղավորը ջոկել
հոգս լինել մեկի համար
ամեն վատ բան իր լավ կողմն ունի
հաշտ չլինել, իրար չհասկանալ

Գրիր հարցերի պատասխանները.

Ինչպիսի՞ նապաստակն է ցատկոտում:

_____ նապաստակն է ցատկոտում:

Նապաստակը ե՞րբ է ցատկոտում:

Նապաստակը _____ է ցատկոտում:

Նապաստակը ինչի՞ հետ է ցատկոտում:

Նապաստակը _____ է ցատկոտում:

Նապաստակը որտե՞ղ է ցատկոտում:

Նապաստակը _____ է ցատկոտում:

Նապաստակը ինչպե՞ս է ցատկոտում:

Նապաստակը _____ ցատկոտում է:

Գտածո բառերով նախադասություններ կազմիր

_____ նապաստակը

_____ ցատկոտում է:

Կարդա՝ պատմությունները. նմանությունները գտի՛ր և կարմիր գույնով ընդգծի՛ր:

Արջն ու տղաները

Երկու ընկեր գնում էին, դեմառդեմ դուրս եկավ արջը: Մեկը ծառը բարձրացավ, թաքնվեց, մյուսը մեռած ձևացավ: Արջը հոտոտեց, տղան շունչը պահեց, լսել էր՝ մեռածներին արջը ձեռք չի տալիս: Արջը հեռացավ: Ընկերն իջավ, հարցրեց՝ արջն ի՞նչ շշնջաց:
-Ասաց՝ ճամփա մի՛ գնա ընկերոջ հետ, որը լքում է:

Արջն ու տղաները

Երկու ընկեր ճանապարհ էին գնում, մեկ էլ հանկարծ դեմառդեմ դուրս եկավ արջը: Մեկն անմիջապես ծառը բարձրացավ ու թաքնվեց, մյուսը չհասցրեց փախչել, ընկավ գետնին ու մեռած ձևացավ: Երբ արջը դունչը մոտեցրեց նրան և հոտոտեց, տղան շունչը պահեց, որովհետև լսել էր, որ մեռածներին արջը ձեռք չի տալիս:

Երբ արջը հեռացավ, ընկերն իջավ ծառից ու հարցրեց, թե արջն ի՞նչ շշնջաց նրա ականջին:
Նա պատասխանեց.

-Արջն ասաց՝ սրանից հետո ճամփա մի՛ գնա այնպիսի ընկերոջ հետ, որը փորձանքի մեջ քեզ լքում է:

Այստեղ ճանապարհը բաժանվում է:
Այս ի՞նչ ցուցանակներ են:
Գրի՛ր՝ ի՞նչ է գրված.

Արի այս ճանապարհով գնանք: Գրիր, թե ինչու այդպես որոշեցինք:

Տղան մոտեցավ ընկերոջը

**Նախադասությունն ընդարձակիր
այնպես, որ**

1. Տղան լինի ուրախ ու պայծառ ժպիտով
2. Ընկերը լինի ուրախ ու պայծառ ժպիտով
3. Մոտենալը ուրախ ու պայծառ ժպիտով

Սա փոքրերի մոլորակն է: Այստեղ իշխում են փոքրերը:

**Գրի՛ր այն հրամանները, որոնք գործում են
փոքրերի մոլորակում:**

**Աղջիկը լաց է լինում երեխայի նման նեղացել է
Նախադասության մեջ ստորակետն այնպես
նշանակիր, որ՝**

1. Աղջիկը երեխայի նման լաց լինի
2. Աղջիկը երեխայի նման նեղանա

Օրագիր

Այս շաբաթվա դեպքերը գրի՛ր:

Առաջին օր

Երկրորդ օր

Երրորդ օր

Չորրորդ օր

Հինգերորդ օր

Վեցերորդ օր

Յոթերորդ օր

**Վանդակների մեջ ամեն անգամ մեկ տառ
ավելացրու այնպե՛ս, որ նոր բառ ստանաս:**

Ստացածդ բառերը գրի՛ր:

		դ		

**Բառերն այնպես տեղադրիր, որ
նախադասություններ ստացվեն:**

Կան, կծկվում են, կծեն, թմրեցնում են, քնում են, փաթաթվում են, մտնում են, չկա, կա, աշխուժանում են:

Աշխարհում մարդ, որ օձերից չվախենա: Սակայն
..... օձերի մի թագավորություն, ուր ամեն օր առանց վախենալու
..... հարյուրավոր մարդիկ: Եվ ամենազարմանալին այն է, որ դեռ ոչ մի
դեպք չի եղել, որ օձերը մեկին:

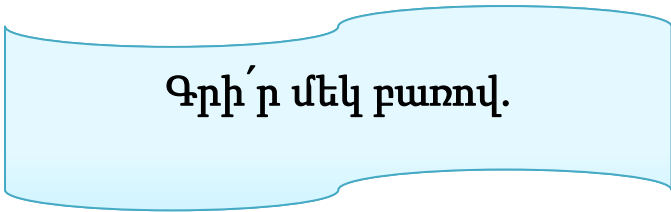
Այդ վայրը Պինանգ կղզու Օձերի տաճարն է: Տաճարում տարբեր տեսակի հազարավոր
օձեր: Նրանք ցերեկըտաճարի սյուներից,
..... հատակին և

Պատճառն այն է, որ շոգը և տաճարում օգտագործվող անուշահոտությունները
..... օձերին: Մայրամուտին, երբ այս ամենն ավարտվում է, օձերն
.....:

**Ի՛նչ հետաքրքիր ու տարօրինակ ճանապարհ է:
Նման չէ մյուս ճանապարհներին:**

Դե իհարկե, այսպիսի ճանապարհն էլ այսպիսի աշխարհ պիտի բերեր՝ տարօրինակ հայտարարությունների աշխարհը:

Գրի՛ր այդ հայտարարություններից մի քանիսը:

Կճղակ ունեցող-կճղակավոր

Սմբակ ունեցող-

Թև ունեցող-

Պոչ ունեցող-

Ջայն ունեցող-

Ի՞նչ մասնիկով են նման այս բառերը: Այդ մասնիկը գրի՛ր՝

Հիմա գրի՛ր՝ ի՞նչ է ցույց տալիս այդ մասնիկը:

_____ մասնիկը ցույց է տալիս _____:

Պատմի՛ր քո մասին (բնութագրի՛ր քեզ.)

Ա. Բնավորության ի՞նչ գծեր ունես (աշխատասե՞ր ես, թե՞ ծույլ, մաքրասե՞ր ես, թե՞ փնթի, կռվարա՛ր ես, թե՞ խաղաղասեր և այլն):

Բ. Քեզ քո բնավորության ո՞ր գիծն է շատ դուր գալիս:

Գ. Բնավորությանդ ո՞ր գիծը կուզեիր փոխել:

Դ. Բնավորությանդ ո՞ր գիծն է ամենաշատը բարկացնում մարդկանց:

Ե. Ո՞ր գիծն է նրանց ամենաշատը դուր գալիս:

Զ. Բնավորության այնպիսի գիծ կա՞, որը չունես, բայց շատ կուզեիր ունենալ:

Է. Բնավորության այնպիսի գիծ կա՞, որ չունես և չէիր էլ ուզի ունենալ:

Պատմությունները կարդա՛, նրանց մեջ եղած տարբերություններն ընդգծի՛ր:

Առյուծն ու աղվեսը

Առյուծը շատ էր ծերացել, այլևս չէր կարողանում որս անել և երկար մտածելուց հետո որոշեց խորամանկել: Նա մտավ մի մութ քարայր, շատ ծանր հիվանդ ձևացավ և ծանր ու մեծ պառկեց: Խեղճ, միամիտ գազաններն այցելում էին, իսկ նա տեղնուտեղը մի ցատկով բռնում էր նրանց և ագահաբար խժռում: Վերջապես խորամանկ ու խելացի աղվեսը երկար մտածելուց հետո գլխի ընկավ առյուծի խորամանկությունը, առանց վախենալու գնաց, կանգնեց քարայրից բավականին հեռու և քաղցր ձայնով հետաքրքրվեց, թե ինչպե՞ս է վեհափառ առյուծը:

Սոված և ուժասպառ առյուծը ուրախացած հարցրեց, թե ինչո՞ւ աղվեսը ներս չի մտնում:

Աղվեսն ասաց.

-Ես կմտնեի, եթե չտեսնեի, որ հետքերը մտնում են քարայր, բայց քարայրից դուրս չեն գալիս:

Առյուծն ու աղվեսը

Առյուծը ծերացել էր, չէր կարողանում որս անել, որոշեց խորամանկել: Մտավ քարայր, հիվանդ ձևացավ, պառկեց: Գազաններն այցելում էին, բռնում էր, ուտում: Աղվեսը գլխի ընկավ, գնաց, կանգնեց հեռու, հետաքրքրվեց, թե ինչպե՞ս է առյուծը: Առյուծը հարցրեց՝ ինչո՞ւ ներս չի մտնում: Աղվեսն ասաց.

-Կմտնեի, եթե չտեսնեի, որ հետքերը մտնում են, բայց դուրս չեն գալիս:

Այդ պատմություններից մեկը գրի՛ր.

Ուրախ, ծիծաղելի, խոսքերի աշխարհն է:

Աշխարհի անունը.....

Այստեղ ապրում են փոքրիկ, ծիծաղելի պատմությունները:

Ձմեռ պապը տոնաձառի հանդեսին նվերներ բերեց

Նախադասությանը երկար սպասված ու ցանկալի-ն այնպես ավելացրու, որ՝

Ա. Ձմեռ պապը լինի երկար սպասված ու ցանկալի.

Բ. Տոնաձառը լինի երկար սպասված ու ցանկալի

Գ. Հանդեսը լինի երկար սպասված ու ցանկալի

Դ. Նվերները լինեն երկար սպասված ու ցանկալի

Այս գիշեր անձրև եկավ

Նախադասությունն այնպես ձևափոխիր, որ հասկացվի՝ դու

**Եթե բառերը կարողանաս ճիշտ ընտրել և
ստեղծագրել, մի հետաքրքիր պատմություն
կկարդաս:**

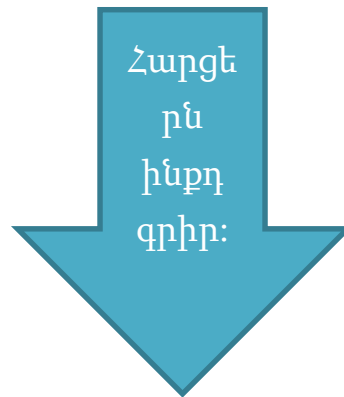
*Սողաց, բույն էր դրել, շարժում էր, սլանում էին, գործի դրեց, շարունակում էր, բռնեց,
գալարվեց, ցած ընկավ, հարձակվեց, մոտեցրեց, շարժվում էր, հավաքվեցին, ծղրտացին,
խուժեց:*

Գումի առաստաղի գերանին ծիծեռնակըձագ էր հանել: Մի օր դաշտից գում
..... մի օձ և սկսեց դանդաղ շարժվել գերանն ի վեր, դեպի ծիծեռնակի բույնը:
Ծիծեռնակ ծնողները և նրանց ծվծվոցի վրա հարևան
ծիծեռնակները: Նրանք նետերի նման դուրս ու ներս բայց օգուտ չկար՝
օձը դանդաղ առաջ:

Հանկարծ դրսից մի ծիծեռնակ ներս և սկսեց պտտվել օձի շուրջը: Նրա
կոցին մի խոշոր, գորշականաչավուն իշախառանչ կար, որը շատ թունավոր բզեզ է:
Այն իր սղոցող ոտքերն ու ճանկերը օդում սպառնագին:
Օձը դանդաղ մոտենալ բնին: Ծիծեռնակը հանկարծօձի վրա
և կտուցի բզեզը օձի գլխին: Միջատն իր սարսափելի ճանկերով
օձին և իր առաջին ոտքերի սղոցները: Օձը ցավից
..... ու առաստաղից

**Ավելացրո՛ւ բառեր, որոնք
պատասխանեն ինչպիսի՛ հարցին.**

- _____ ձյուն,
- _____ գարուն,
- _____ տիկնիկ,
- _____ տնօրեն,
- _____ Չմեռ պապ,
- _____ մայրիկ:

-Ո՛չ, դա ինձ դուր չի գալիս:

- Այո՛, շա՛տ-շատ կուզեի:

-Ի՛նչ լավ կլիներ, եթե այդպես լիներ:

-Այո՛, ինձ դուր են գալիս բնավորության այդ գծերը:

-Ո՛չ, ա՛յ, բնավորության այդ գծերը չեմ սիրում:

-Զգիտեմ, այդ հարցի մասին դեռ չեմ մտածել:

Պատմությունները կարդա՛ : Ընդարձակ տեքստից բառեր ջնջելով՝ ստացիր համառոտ տեքստը:

Նապաստակները գլխի ընկան, որ վախկոտ են, որոշեցին խեղդվել: Հավաքվեցին, մոտեցան լճափին: Գորտերը լսեցին թփփոցը, ցատկեցին ջուրը: Նապաստակները

տեսան: Մեկն ասաց.

-Ինչո՞ւ խեղդվենք, ավելի վախկոտներն էլ կան:

Նապաստակներն ու գորտերը

Նապաստակները երկար, շատ երկար միտք անելուց հետո հանկարծ գլխի ընկան, որ իրենք ամբողջ ցեղով անչափ վախկոտ են և որոշեցին այդպես էլ չապրել, այլ գնալ, լցվել մոտակա խոր լիճն ու խեղդվել: Որոշեցին, շատ արագ հավաքվեցին, համարձակ մոտեցան ավազոտ լճափին: Լճից դուրս եկած գորտերը հենց որ լսեցին արագ մոտեցող նապաստակների ոտքերի թփթփոցը, անմիջապես, առանց վայրկյան իսկ սպասելու, ցատկեցին ջուրը, լճի ամենախոր տեղը: Այդ ամենը նապաստակները տեսան: Նրանցից մեկը, կանգնեցնելով ընկերներին, ասաց.

-Ինչո՞ւ իզուր տեղը խեղդվենք, եթե մեզնից ավելի վախկոտներն էլ կան աշխարհում:

Մա ստերի աշխարհն է: Անունը

Պարզվում է, որ բոլոր ստերը գալիս են այս աշխարհից:

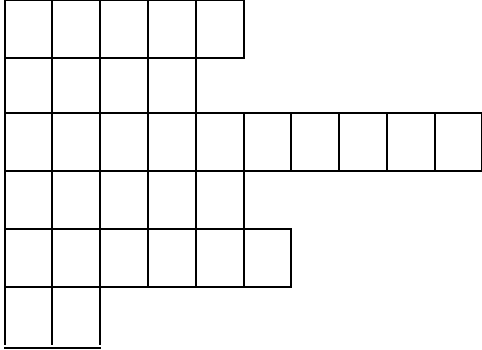
Գրի՛ր նրանցից մի քանիսը:

Տղան խոռվել էր նախադասությանը բառեր

Դո՞ւ շատ բառ ավելացրիր, թե՞ ընկերդ: Քանի բառով է շատ

Բառերը գտի՛ր, վանդակները լրացրո՛ւ.

1. Օրվա այն մասը, երբ մութն ընկնում է.
2. Մարդու գլխի առջևի կողմը.
3. Երկար ականջներ ունեցող.
4. Մեր մոլորակի անունը.
5. Մեռնել-մահանալ, բույր հոտ, վախ–
6. դու, նա, մենք, դուք, նրանք.

Քաղաքներն ու գյուղերը քնած էին նախադասությանը տարբեր ձևերով ավելացրո՛ւ օրվա ծանր աշխատանքից հոգնած-ը.

Քանի՞ նախադասություն ստացար

Բարձրաձայն կարդա՛ և որոշի՛ր, թե ամեն անգամ ինչ որոշում կայացվեց:

Ա. Ներել պետք չէ, պատժել: _____

Բ. Ներել, պետք չէ, պատժել: _____

Նույն համարով նշանակի՛ր այն արտահայտությունները, որոնք կարող են իրար փոխարինել.

<ol style="list-style-type: none"> 1. անհոգ, ազատ ապրել 2. անտեղի, վտանգավոր քայլ անել 3. շատ մտածել, նոր անել 4. որևէ անհնար բան անել 5. ինչ ուզում ես՝ արա 6. թուլանալ, անգործանալ: 	<p>տասը չափել, մեկ կտրել երկնքից աստղեր իջեցնել ուղտի պարը կամուրջին բռնել երկնքի թռչունի պես ապրել ուժից ընկնել ուզում ես ճաքի, ուզում ես տրաքի:</p>
---	---

Պատմի՛ր որպես ականատես.

Արևիկը ծննդյան օրը շատ գեղեցիկ զգեստ էր նվեր ստացել: Դա նրան տատիկն էր նվիրել: Մայրիկը գեղեցիկ հերակալ էր նվիրել: Հայրիկը նվիրել էր փոքրիկ ժամացույց: Իսկ եղբայրը՝ Վահեն, համբուրել էր քույրիկի այտը ու ծնունդն այդպես էր շնորհավորել:

Պատմությունը համառոտ գրի՛ր՝ նախադասություններից բառեր հանելով.

Գրքերից ու հեռուստացույցից մեզ շատ լավ ծանոթ Աֆրիկայում մի շատ հետաքրքիր ու տարօրինակ, ոչ շատ մեծ լիճ կա: Այդ զարմանալի ու ո՛չ սովորական լճում ոչ լողացող ձուկ կա, ո՛չ կոկոսացող գորտ կա, ո՛չ էլ կանաչ ու տարբեր տեսակի խոտեր կան: Հիմա հետաքրքրված ու զարմանալով կասեք՝ իսկ ի՞նչ կա: Չթաքցնեմ ու ասեմ՝ կապույտ գույնի և ամենասովորական թանաք է... Հա՛, հա՛, ճիշտ եմ ասում՝ իսկական թանաք, որով բոլորն

իրենց ուզածը գրում են: Ինչքան ուզում ես՝ սրտիդ ուզածի չափ վերցրո՛ւ, խելքիդ փչածի չափ գրի՛ր, մտքովդ անցածի չափ նկարի՛ր, մայրիկն էլ հո չի ասի. «Այդ գրիչով սուտումուտ մի՛ նկարիր, թանաքը շատ շուտ կվերջանա»:

Այս ի՛նչ թարս ճանապարհ է: Ա՛յ քեզ բան:

Պատմի՛ր, թե ինչպիսին է այդ ճանապարհը

<ul style="list-style-type: none"> -Շատ լավ կլիներ, եթե թույլատրվեր - Կարծում եմ, ճիշտ են անում մեծերը, որ թույլ չեն տալիս: - Կուզե՛ի սովորել այդպիսի դպրոցում: -Ո՛չ, կարծում եմ, որ լավ չէ այդպես պատժել: -Դե՛, այդպես պատժել, ոչի՛նչ, կարելի է: -Ոչի՞նչ, որ այդ հարցին չպատասխանեմ: 	
---	--

Նախորդ բառի մեջ մեկական տառ փոխելով՝ ստացի՛ր

Դանակ բառից՝ վարագ

Գարի բառից՝ մարդ

**Եթե նախադասությունները ճիշտ դասավորես,
կիմանաս, թե ինչպես է առաջացել *իմ կույր*
բախտից արտահայտությունը:**

1. Իսկ աչքերը փակող թաշկինակը նրա համար էր, որ ոչ մեկին չտեսներ և արդար դատեր:
2. Այստեղից էլ առաջացել է *իմ կույր բախտից* արտահայտությունը:
3. Մյուս ձեռքի սուրը մեղավորին անխնա պատժելու համար էր:
4. Նրանք այդ կնոջը պատկերում էին աչքերը կապած, մի ձեռքին՝ կշեռք, մյուսին՝ սուր:
5. Հին հռոմեացիները Ֆորտունա անունով բախտի և արդարադատության աստվածուհի ունեին:
6. Կշեռքով նա կշռում-դատում էր մարդկանց գործերը որտեղից էլ առաջացել է բախտի նժարին դրված լինել դարձվածքը:

Մեկ բառով գրի՛ր

Գույն ունեցող-
Լույս ունեցող-
Մեղք ունեցող-
Եղջուր ունեցող-

Գրի՛ր՝ ի՞նչ փոփոխություն կատարվեց յուրաքանչյուր բառի հետ:

Հարցազրույց վարի՛ր որևէ մեծահասակի հետ և գրի՛ առ

Որոշի՛ր, թե ինչի մասին է լինելու հարցազրույցը:
Մտածի՛ր, թե որ հարցով ինչ էս ուզում պարզել:
Աշխատի՛ր, որ հարցերդ դիպուկ լինեն, ձգձգված չլինեն:

Պատմությունն ընդարձակի՛ր՝ նախադասություններ ավելացնելով:

-Ո՞վ է սիրում երաժշտություն:
Մի քանի աշակերտ ձեռք են բարձրացնում:
- Հիանալի՛ է: Իսկ հիմա եկե՛ք և այս դաշնամուրը փոխադրե՛ք երրորդ հարկ:

Ա. նկարագրի՛ր այն տեղը, որտեղ տեղի էր ունենում խոսակցությունը.
Բ. ո՞վ դիմեց աշակերտներին. Նկարագրի՛ր նրան.
Գ. ինչպե՞ս վերաբերվեցին այդ խոսքերին աշակերտները:

Այս ո՞ր ընկանք: Հա՛, թարս աշխարհն է:

Պատմի՛ր թարս աշխարհի մասին.

Ընկերոջդ մասին պատմի՛ր.

1. Նրան նկարագրի՛ր:
2. Բնութագրի՛ր:

**Երևակայական հարցազրույց վարի՛ր ում կամ
ինչի հետ ուզում ես:**

Կարդա՛ և պատասխանի՛ր հարցերին.

Ես ուզում եմ գնդակ խաղալ, քույրիկիս հետ տանը մնալ չեմ ուզում:
Ո՞ւմ հետ եմ ուզում գնդակ խաղալ:

Ես ուզում եմ գնդակ խաղալ քույրիկիս հետ, տանը մնալ չեմ ուզում:

Ո՞ւմ հետ եմ ուզում գնդակ խաղալ:

Նախադասություններն այնպե՛ս դասավորիր, որ պատմություն ստացվի:

1. Բայց գիտե՞ք, որ բույսն էլ կարող է միջատ ուտել:
2. Նրա տերևները մազմզուկներով են պատված:
3. Բռնելուց հետո ասես կույ է տալիս նրան:
4. Գիտենք, որ միջատները տերև են ուտում:
5. Մի փոքրիկ, կարմրավուն բույս կա՝ ցողիկը:
6. Ահա այդպես է բույսը միջատ ուտում:
7. Տերևների ծայրին փայլում է փոքրիկ, թարմ մի կաթիլ:
8. Դա կաչուն նյութ է, որը բռնում է իր վրա նստած միջատին:

Այնպես պատմի՛ր, որ զգացվի՝ դու այնտեղ չես եղել

Այդ ձմեռ Հայկն առաջին անգամ եղավ կրկեսում: Նրան բոլորից շատ դուր էին գալիս կրկեսի լույսերն ու ծաղրածուն: Լույսերը սահում էին դահլիճով մեկ, իսկ Հայկը փորձում էր բռնել դրանց: Ծաղրածուի վրա բա՛րձր-բարձր կշկջում էր:

**Հրեշի ապարանքի մոտ փոկած էին դաշտերն ու
այգիները:**

Այս նախադասությանը *կրակից խանձված ու
չորացած* արտահայտությունը տարբեր ձևերով
ավելացրո՛ւ:

Առակը կարդա՛

Գայլը տեսավ, որ հովիվներն իրենց վրանում գառան միս են ուտում, մոտեցավ և ասաց.
- Ի՞նչ հարայ-հրոց կբարձրացնեիք, եթե ձեր արածը ես անեի:

Այս առակից հետևություն արա՛:

**Լրագրող ես, քեզ գործուղել են Հեքիաթների
աշխարհ:**

Հարցազրույց վարի՛ր հեքիաթների հերոսներից ում
հետ ուզում ես:

Նույն համարով նշանակի՛ր այն արտահայտությունները, որոնք կարող են իրար փոխարինել

<ol style="list-style-type: none"> 1. ծանր վիճակի մեջ ընկնել 2. բարձր խոսել 3. մի փոքր բան մեծացնել, չափազանցնել 4. շատ լավ իմանալ 5. կտոր-կտոր անել, ոչնչացնել 	<p>մեծ կտորն ականջը թողնել լուսն ուղտ դարձնել ձայնը գլուխը գցել երկու կրակի մեջ ընկնել հինգ մատի պես իմանալ</p>
--	---

Ի՛նչ կարճ ճամփա էր: Ո՞ւր հասանք՝ Կարճաշխա՞րհ: Ցուցանակն էլ գրված է համառոտ նախադասություններով:

Կարճ նախադասություններն են հավաքված: Նրանցից մի քանիսը գրի՛ր:

Կարճ նախադասություններին թույլ չեն տալիս Կարճաշխարհից դուրս գալ և գնալ ճանապարհորդելու Երկարաշխարհում, եթե նրանք չերկարեն: Նրանցից մի քանիսին օգնի՛ր ընդարձակվելու:

**Գրի՛ր բառեր, որոնք ցույց տան տրված բառերի
ինչպիսի՞ լինելը:**

- _____ սառնամանիք
- _____ անձրև
- _____ դաս
- _____ դպրոց
- _____ նվեր
- _____ արև

Լրագրող ես: Քեզ գործուղել են հեռավոր մուլտրակներից մեկը: Տեղ ես հասել: Ա՛յ քեզ բան:
Ապշած ես ու զարմանքից քարացած:

**Հարցազրույց գրի՛ր տեղի բնակիչներից մեկի
հետ.**

Պատմությունը կարդա՛:

Երեք եզ միասին էին դաշտում: Առյուծը նրանց հետևում էր, բայց չէր համարձակվում հարձակվել: Նա այնպես արեց, որ եզներն իրարից նեղացան և տարբեր ուղղություններով գնացին: Առյուծն առանձին-առանձին բռնեց նրանց և կերավ:

Ինչո՞ւ չէր հարձակվում առյուծը:

Մտքերից մեկն ընտրի՛ր և մեկ-երկու նախադասությամբ, պատճառաբանի՛ր:

Առյուծը չէր հարձակվում, որովհետև չէր կարողանում ընտրել՝ սկզբում որին ուտի:
Առյուծը չէր հարձակվում, որովհետև չէր ուզում խանգարել եզների խաղաղ գրույցը:
Առյուծը չէր հարձակվում, որովհետև վախենում էր, քանի որ նրանք միասին էին:

Այս բառերից ստացի՛ր տեղ ցույց տվող բառեր

հայ- Հայաստան
ռուս-
հույն-
վրացի-
հնդիկ-
չինացի-

Նկատեցի՞ր՝ որ մասնիկն ավելացրիր բառին: Գրի՛ր այդ մասնիկը:
Գրեցի՞ր, լա՛վ: Փորձիր գրել՝ ի՞նչ է ցույց տալիս այդ մասնիկը:
ցույց է տալիս _____:

Համապատասխան բառը տեղադրի՛ր.

Մեր գյուղը չորս կողմից _____ լեռներով:

Կշրջապատվի, շրջապատվելու է, շրջապատված է, շրջապատվեց, շրջապատվում է:

Օրագիր
Այս շաբաթվա դեպքերը գրի՛ր:

Առաջին օր

Երկրորդ օր

Երրորդ օր

Չորրորդ օր

Հինգերորդ օր

Վեցերորդ օր

Յոթերորդ օր

Պատմությունն ընդարձակիր՝ նախադասություններ ավելացնելով:

Ծնողները տղային թմբուկ նվիրեցին: Մի քանի օր հարևանը համբերությամբ լսեց թմբուկի ձայնը: Բայց էլ չդիմացավ, գրպանի դանակ գնեց, տվեց տղային և ասաց.

- Չե՞ս ուզում իմանալ թմբուկի մեջ ինչ կա:

Ծնողներն ինչո՞ւ որոշեցին տղային թմբուկ նվիրել:

Ի՞նչ էր անում տղան այդ թմբուկը:

Ո՞վ էր նրանց հարևանը և ինչպիսի՞ն էր նա:

Ի՞նչ պատասխանեց տղան հարևանին:

Հարցերը փորձիր հիշել և գրել.

- Չախչախ թագավորինը:

- Չախչախ թագավորինը:

- Չախչախ թագավորինը:

- Չախչախ թագավորինը:

Հեքիաթի անունը գրի՛ր:

Հեքիաթի անունը մեծատառով սկսեցիր և չակերտներո՞ւմ գրեցիր: Լավ է:

Գրի՛ր այս քաղաքի ցուցանակը

Երկա՛ր, երկա՛ր ճանապարհ անցանք: Մտել ենք երկա՛ր, երկա՛ր փողոցներով քաղաք:
Երկա՛ր, երկա՛ր փնտրեցինք որևէ ցուցանակ և այս երկա՛ր, երկա՛ր նախադասություններով
գրված ցուցանակը գտանք: Պարզ է, ընդարձակ նախադասությունների քաղաքն ենք ընկել:

Իսկ սրանք այս աշխարհի երկա՛ր-բարակ բնակիչներն են՝ երկա՛ր- երկա՛ր
նախադասությունները:
Գրի՛ր դրանք:

Համառոտի՛ր գրածդ նախադասությունները:

Այլ բառով կամ բառերով փորձի՛ր բացատրել.

Ցրտերն ընկել
Ջարդ ու փշուր անել
Չափից դուրս
Միբտը վախ ընկնել
Ճանապարհ ընկնել
Վնաս չունի
Ձայն-ծպտուն չհանել
Կարոտը քաշել

**Պատմությունն ընդարձակիր՝
նախադասություններն ընդարձակելով և նոր
նախադասություններ ավելացնելով:**

Մի որսորդ առյուծի հետք էր փնտրում: Նա փայտահատին հարցրեց, թե չի՞ տեսել առյուծի հետքը կամ որջը: Փայտահատը պատասխանեց.

- Ես քեզ հենց իրեն՝ առյուծին ցույց կտամ:

Որսորդը վախից գունատվեց և ատամները չխկչխկացնելով շշնջաց.

-Չէ, ինձ միայն հետքն է պետք, ոչ թե առյուծը:

Հարցերն ինքդ գրիր.

Մի հին ավերակի մոտից անցնելիս հիմարը ձայն է տալիս.

-Ա՛ մոզի, արի, հե՛յ...

Ավերակի արձագանքը կրկնում է

-Հե՛յ...

Հիմարը կանգնում է, հարցնում.

-Հա՛...

-Ե՛ս...

-Տա՛ս...

-Չէ՛...

-Արի՛...

**Եթե նախադասությունները ճիշտ դասավորես, կկվի
մասին հետաքրքիր պատմություն կկարդաս:**

1. Ձուն ածելուց հետո թողնում է ու հեռանում:
2. Կկուն բույն չի հյուսում:
3. Նա շատակեր է, ուտում է հինգ թռչնի չափ:
4. Մայրը հեռանում է, իսկ կկվի ձագը, հենց որ դուրս է գալիս ձվից, անմիջապես սկսում է դուրս գլորել այդ բնում եղած մյուս ձվերը:

5. Իր ձուն անուն է ուրիշ թռչնի բնում և ոչ թուխս է նստում, ոչ էլ հետո կերակրում իր ձագուկին:
6. Հաճախ դուրս է հրում նաև մյուս ձագուկներին, որպեսզի իրեն շատ սնունդ բաժին ընկնի:
7. Հինգ օր հետո հինգ անգամ մեծանում է և շուտով բնում չի տեղավորվում:

Բարձրաձայն կարդա՛ և հարցերին պատասխանի՛ր.

Փոքրիկ, հաչան շունը կծում է:
 Ինչպիսի՞ շունն է կծում:

Փոքրիկ, հաչան շունը կծո՞ւմ է:
 Ինչպիսի՞ շունն է կծում:

Մեկ բառով գրիր.

- Ոչ այնքան հաստ-հաստավուն
- Ոչ այնքան դեղին-դեղնավուն
- Ոչ այնքան կարմիր-
- Ոչ այնքան կապույտ-
- Ոչ այնքան կանաչ-
- Ոչ այնքան սպիտակ-

Ի՞նչ մասնիկ ավելացրիր, այդ մասնիկը գրիր՝
 Մասնիկը ցույց է տալիս _____ լինելը:

Պատմությունն ընդարձակի՛ր՝ բառեր և նախադասություններ ավելացնելով:

Մի անգամ գայլը հոտից մի ոչխար փախցրեց և քարշ տվեց իր որջը:
 Ճանապարհին հանդիպեց առյուծը և ոչխարը իլեց նրանից: Գայլը փախավ և բողբոջեց.

- Դու որսս անագնվորեն իլեցիր ինձնից:

Առյուծը ծիծաղելով պատասխանեց.

-Իսկ դու, ի՞նչ է, ազնվորեն նվե՞ր էիր ստացել քո բարեկամից:

Փորձիր այլ բառով կամ բառերով բացատրել.

Ճանապարհ դնել-

Հավի խելք ունենալ-

Ասեղների վրա լինել-

Լեզուն կապ ընկնել-

Չեմ ու չում անել-

Իրար հետ շուն ու կատու լինել-

Բառերը գտի՛ր և գրի՛ր

1. Գիշատիչ-գազան, որը ձմռանը քուն է մտնում:
2. Կենդանի, որը ո՛չ թռչուն է, ո՛չ էլ մուկ:
3. Հոտավետ, գեղեցիկ ծաղիկ, որը փշոտ է:
4. Պապիկ-տատիկ, հայր-մայր, տղա-
5. Երկար-կարճ, ծանր-թեթև, ցածր-
6. Մեկ կամ երկու սապատ ունեցող խոշորամարմին որոճող կենդանի:
7. Ծառի պտուղ, որը կարելի է նաև հում ուտել:

Ուշադրություն դարձրո՛ւ գրածդ բառերի գրությանը: Այդ բառերն արտասանի՛ր: Տարբերություն կա գրության և արտասանության միջև:

Եթե նախադասությունների մասերը ճիշտ միացնես, քեզ ծանոթ հեքիաթից մի հատված կարդաս:

Մոխրոտը ուզում է փախչել տուն,

Թագավորի տղան ետևից է ընկնում՝ տեսնելու,
Մոխրոտը վազում ընկնում է իրենց տան ետևի պարտեզը,
Սկյուռի նման ճարպիկ բարձրաձայնում է ծառը
Թագավորի տղան մտնում է պարտեզ,

Ու ճյուղերի արանքում կորչում:
Թե աղջիկն ո՞ւմ տունն է մտնում:
Բայց չի գտնում աղջկան:
Երբ տեսնում է, որ մութն ընկնում է:
Որտեղ մի տանձենի է լինում՝ լիքը հասած պտուղներով:

Գրի՛ր հեքիաթի անունը:
Չակերտները չմոռացա՞ր դնել: Լա՛վ է:

Հարցերն ինքդ գրի՛ր

-Բարի՛ օր, ախպերացու:
-Աստձո՛ւ բարին:

-Անցկացավ:

-Եղ ու բրինձ:

-Բավականին ժամանակ կլինի:

-Որտեղի՞ց կհասնես: Մինչև քո ձին չորս ոտքը փոխի՝ մե՛կ, երկո՛ւ, երե՛ք, չո՛րս, նա երկու
ոտքով՝ մեկ-երկու, մեկ-երկու, շուտ-շուտ կգնա, անց կկենա:

-Ի՞նչ պետք է անես. Ուզում ես՝ ձիդ թող ինձ մոտ, դու էլ նրա պես ոտքով վազի, գուցե հասնես:

Հարցական նշանները դրեցի՞ր: Լավ է:

**Գրի՛ր բառեր, որոնք ցույց տան տրված բառերի
ինչպիսի լինելը:**

- _____ ծաղիկ
- _____ քամի
- _____ ծառ
- _____ տոնածառ
- _____ ձմեռ
- _____ աղջիկ
- _____ տղա

Պատմությունը կարդա՛

Գայլն ու հովիվը

Հովվի ամբողջ հոտը հիվանդությունից կոտորվեց: Գայլն իմացավ ու եկավ հովվին մխիթարելու:

- Մի՞ թե դա ճիշտ է, – հարցրեց հովվին, – աստված իմ, ի՞նչ մեծ փորձանք է, ի՞նչ սիրունիկ, ինչ թմբլիկ ոչխարներ էին...

Եվ գայլն սկսեց հոնգուր-հոնգուր լաց լինել:

- Շնորհակալ եմ, գայլ եղբայր, – հառաչեց հովիվը, – տեսնում եմ՝ բարի ես ու սրտացավ:

- Ճիշտ որ՝ սրտացավ, – ասաց շունը, – փորձանքը մերն է, բայց տես, որ նրա սիրտն է ցավում:

Ինչո՞ւ էր լաց լինում գայլը:

Պատասխանող պատճառաբանի՛ր մեկ-երկու նախադասությամբ:

Մեկ բառով գրի՛ր.

Քար ունեցող-քարոտ
Կեղտ ունեցող-կեղտոտ
Մուր ունեցող-
Յուղ ունեցող-
Ժանգ ունեցող-
Փուշ ունեցող-
Ցեխ ունեցող-

Ինչ մասնիկ ավելացրիր, այդ մասնիկը գրի՛ր:

**Եթե նախադասությունների մասերը ճիշտ
միացնես, քեզ ծանոթ հեքիաթից մի հատված
կկարդաս.**

Լինում է, չի լինում, մի փոքրիկ, սիրուն աղջիկ է լինում,
Չնայած բոլորն էլ նրան շատ են սիրում,
Մի անգամ տատը մի կարմիր գլխարկ է նվիրում աղջկան,
Էս կարմիր գլխարկն էնքան է դուր գալիս աղջկան,
Որ կարմիր շորեր էլ հագնում է,

Այդ է պատճառը,
ոտից գլուխ կարմրում է:
բայց բոլորից շատ տատիկն է սիրում:
որ էլ չի ուզում գլխին ուրիշ գլխարկ դնել, բացի կարմրից:
որ բոլորը նրան Կարմրիկ են կանչում:
որը նրան շատ է սագում:
սակն ուսուցող շատ սիրում է:

Ո՞ր հեքիաթից է վերցված հատվածը, գրի՛ր: _____
Չակերտները չե՞ս մոռացել դնել: Շատ լավ է:

**Բարձրաձայն կարդա՛ և հարցերին
պատասխանի՛ր.**

Անուշի՛կ, փոքրիկ քույրիկիս համար եմ գնել տիկնիկը:
Ինչպիսի քույրիկիս համար եմ գնել տիկնիկը:
Անուշիկ, փոքրիկ քույրիկիս համար եմ գնել տիկնիկը:

Ինչպիսի քույրիկիս համար եմ գնել տիկնիկը:

Պատմությունը կարդա՛:

Երեք եզ միասին էին դաշտում: Առյուծը նրանց հետևում էր, բայց չէր համարձակվում հարձակվել: Նա այնպես արեց, որ եզներն իրարից նեղացան ու տարբեր ուղղություններով գնացին: Առյուծն առանձին-առանձին բռնեց նրանց ու կերավ:

Ինչո՞ւ չէր հարձակվում առյուծը:

Մտքերից մեկն ընտրի՛ր ու մեկ-երկու նախադասությամբ պատճառաբանի՛ր:

Առյուծը չէր հարձակվում, որովհետև չէր կարողանում ընտրել՝ սկզբում որին ուտին:

Առյուծը չէր հարձակվում, որովհետև չէր ուզում խանգարել եզների խաղաղ գրույցը:

Առյուծը չէր հարձակվում, որովհետև վախենում էր՝ նրանք միասին էին:

Այլ բառով կամ բառերով բացատրի՛ր.

- Ման գալ-
- Հոգին ուտել-
- Խելքից պակաս-
- Խելքը գլուխը հավաքել-
- Գլխի ընկնել-
- Խոսքը մեր մեջ մնա-
- Միրտը փորն ընկնել-
- Գլուխ կոտրել-

Բառերից մեկն ընտրի՛ր և նախադասությունը լրացրո՛ւ.

Ուտել, խժոճել

Փոքրիկը հանգստացած սկսեց կաթ.....

Երևում էր, որ մարդը բավականին ժամանակ հացի երես չէր տեսել. Վրա ընկավ ուտելիքին և մեկը մյուսի ետևից արագ ամբողջը:

Ինչո՞ւ այդ բանն ընտրեցիր, պատճառաբանի՛ր:

Եթե նախադասությունների մասերը ճիշտ տեղադրես, կիմանաս, թե ինչպես է առաջացել կենգուրու անունը.

Եվրոպացիները տեսան չտեսնված ու չլսված մի կենդանի, Նա մի գույգ երկար, մի գույգ կարճ ոտքեր ուներ, Զարմացած եվրոպացիները հարցրին տեղի բնակիչներին, Բնակիչները չհասկացան նրանց և ասացին իրենց լեզվով՝ կեն-գու-րու, եվրոպացիները կարծեցին, Այդպես էլ կենգուրուն կենդանուն կպավ-մնաց, որպես անուն:

Թե դա ի՞նչ կենդանի է:
այսինքն՝ ես քեզ չեմ հասկանում:
Երբ առաջին անգամ ոտք դրին Ավստրալիա:
Թե նրանք կենդանու անունն են տալիս՝ կենգուրու:
Իսկ փոքրին՝ մի պարկ ու մեջն էլ իր ձագը:

Պատմությունը կարդա՛.

Երկար ժամանակ հանելուկ էր մնացել այն բանը, թե ինչու են փոքրիկ ձկները մտնում գրենլանդական շնաձկների բերանները: Վերջերս պարզեցին, որ այդ շնաձկների աչքերը լույս են տալիս: Դրանով էլ նրանք խեղճ ձկնիկներին հրապուրում են:

Պատմի՛ր այն մասին, թե ինչու է փոքրիկ ձուկը մտնում շնաձկան բերանը:

Երկար ժամանակ հանելուկ էր մնացել այն բանը, թե ինչո՞ւ է փոքրիկ ձուկը մտնում գրենլանդական.....
Վերջերս պարզեցին, որ այդ.....աչքերը լույս են տալիս: Դրանով էլ.....խեղճհրապուրում.....:

Ստացված պատմությունը կարդա՛: Ի՞նչ փոփոխություններ կատարվեցին, գրի՛ր, օրինակ՝ է-են, ձուկը-ձկները:

Բառը գտի՛ր և վանդակները լրացո՛ւ.

1. առարկա, որով կողպեք, փականք են բաց անում
2. աքլոր-աքաղաղ, լուսամուտ-պատուհան, արցունք-
3. գեղեցիկ-սիրուն, սպիտակ-ձերմակ, կոտոշ-
4. առավոտ-լուսաբաց, մեծ-խոշոր, բախտավոր-
5. թուփ՝ գեղեցիկ ու անուշաբույր ծաղիկներով, յասաման
6. միշտ կանաչ, փշատերև ծառ, որը նաև տոնածառ է դառնում

Գրածդ բառերը ստուգի՛ր բառարանով:

Մեկ բառով գրի՛ր.

- Զվարթ ձայն ունեցող-
- Լրագիր վաճառող-
- Զվարճություն սիրող-
- Գիրք վաճառող-
- Ժպտուն երես ունեցող-
- Հաց վաճառող-
- Միս վաճառող-

Կարդա՛ քարձրածայն: Ո՞րն է տարբերությունը:

Փոքրի՛կ, եղբայրդ տա՞նն է:

Փոքրիկ եղբայրդ տա՞նն է:

Եթե նախադասության մասերը ճիշտ միացնես, մի հետաքրքիր պատմություն կկարդաս:

Մեզ մի պատմություն է հասել մի կղզու մասին,
Այդ կղզում գտնվել է ռազմատենչ թագավորների մեծ ու ահեղ տերությունը
Այդ թագավորի անունը Ատլանտ է եղել,
Բայց կղզուն դժբախտություն է պատահել,
Հողն սկսել է ցնցվել, լեռները ծուխ ու կրակ են ժայթքել, երկրաշարժ է եղել,
Չքացել են բնակիչները՝ ատլանտները, չքացել են հզոր թագավորները, չքացել է հրաշք
կղզին՝ Ատլանտիդան,
որովհետև աստվածները բարկացել են ատլանտների վրա:
Իսկ այս պատմությունը Ատլանտայի մասին մնացել է,
և այդ թագավորներից ամենաավագը տիրել է ամբողջ կղզուն:
և Ատլանտի օրոք չքնաղ կղզին ծաղկել է ու ծաղկել:
որը եղել է մեծ, հարուստ և գեղեցիկ:
և այդ երկրաշարժից մի օր ու գիշերում Ատլանտիդան սուզվել է ծովի տակ:

Գրի՛ր այն բառերը, որոնք ցույց են տալիս, թե ինչպիսի՞ն են.

երկինք
ժայռ
ծով
դաշտ
մրջյուն

Բառերից մեկն ընտրի՛ր և նախադասությունը լրացրո՛ւ.

Նա ալեխառն մազերով, մեղմ ու խաղաղ ժպիտով.....

Դա մի զգգզված մազերով, ծխամորճը ատամների արանքում բռնած և անընդհատ հայհոյող մի.....մարդ էր:

*Գիրուկ, հաստափոք
Ընտրությունը պատճառաբանի՛ր:*

Մեկ բառով գրի՛ր

- Բնակվելու տեղ- բնակարան
- ննջելու տեղ-
- Նստելու տեղ
- Վառելու տեղ-
- Ճաշելու տեղ-
- Սրճելու տեղ-
- Դատելու տեղ-
- Խորհուրդ անելու տեղ-

Ի՞նչ մասնիկ ավելացրիր, այդ մասնիկը գրի՛ր: Այդ մասնիկն ի՞նչ է ցույց տալիս:
_____ մասնիկը _____ ցույց է տալիս:

**Այս ի՛նչ խառնաշփոթ է այստեղ.
իրիկուն, անսպասելի, լուսաբաց, հիանալի, երեկո,
արշալույս, սքանչելի, իրիկնադեմ, հրաշալի, մթնշաղ,
լուսադեմ, լուսածագ, անհավանական, իրիկնաժամ,
արևածագ, իրիկնամուտ, վերջալույս, արևամուտ, առավոտ:**

Տեղավորի՛ր նրանց երեք խմբում:

Բառերն ընտրի՛ր և նախադասությունները լրացրո՛ւ

Պատուհանի գոգին նստած աղջիկը մեղմ ձայնովէր: Փոքրիկ
աղջնակը.....էր մոր գրկում:

ծլվում էր, երգում էր

Ինչո՞ւ այդ ընտրությունն արեցիր:

Մեկ բառով գրի՛ր

մարդ, որը գյուղում է ապրում-

մարդ, որը քաղաքում է ապրում-

մարդ, որը Եվրոպայում է ապրում-

մարդ, որը Ֆրանսիայում է ապրում-

Ի՞նչ մասնիկներ ավելացրիր: Այդ մասնիկները գրի՛ր:

_____մասնիկները ցույց են տալիս ինչ-որ տեղ
ապրող_____:

**Մի քանի բառեր մանրամասն
բացատրի՛ր՝ առանց այդ բառի անունը տալու,
և տո՛ւր թող ընկերդ գտնի բառը:**

Պատմությունն ընդարձակի՛ր՝ նախադասություններ ավելացնելով:

Մի փոքրիկ աղջիկ մայրիկի հետ խանութ է գալիս: նա պետք է տիկնիկ ընտրեր:
Վաճառողն ասում է աղջկան.

- Այս տիկնիկը վերցրո՛ւ. նա կարող է աչքերը բացել ու փակել, լաց լինել, կանչել ու երգել:
- Ո՛չ, ո՛չ,-արագ ասում է աղջիկը,-ես արդեն մի այդպիսի քույրիկ ունեմ, ես տիկնիկ եմ ուզում:

ա. Նկարագրի՛ր այն փողոցը, որտեղ գտնվում է խաղալիքների փողոցը:

բ. Նկարագրի՛ր խաղալիքների խանութը

գ. Նկարագրի՛ր վաճառողին

դ. Մանրամասնորեն նկարագրի՛ր այն տիկնիկը, որն առաջարկեց վաճառողը:

ե. Աղջկա խոսքերից հետո ի՞նչ արեցին կամ ասացին մայրիկն ու վաճառողը:

Ընդգծված բացակապակցությունները փոխարինի՛ր տրվածով.

Հուրի-փերի

օրերից մի օր

Աշխարհի չափ սիրում է

Ժուկով-ժամանակով

էնքան սիրուն, որ արևին ասում է՝ դու դուրս մի՛ արի, ես դուրս գամ

սիրտդ ի՞նչ է ուզում

առանց երկար-բարակ մտածելու

Մի ժամանակ մեր աշխարհում մի վաճառական է լինում: Վաճառականը մի **շատ** գեղեցիկ աղջիկ է ունենում, **հեքիաթային գեղեցկության տեր**: Հայրը **շատ-շատ** է սիրում աղջկան:

Մի օր՝ օտարության գնալիս, հայրը հարցնում է.

- **Ի՞նչ ես ուզում**, որ բերեմ քեզ համար:

Աղջիկն էլ **երկար չմտածեց**, թե՛ եղեմական ծաղիկ եմ ուզում:

Առակները կարդա՛ : Նմանություններն ընդգծի՛ր կարմիր գույնով, տարբերությունները՝ կանաչ:

Շունն առյուծին տեսավ, նետվեց դեպի նա: Առյուծը շրջվեց ու մոնչաց: Շունը փախավ:
Աղվեսն ասաց.

- Առյուծի ետևից ես ընկել, մոնչունից անգամ վախենում ես:

Որսի շունը որս անելիս տեսավ իր ուժն ու մեծությունը գիտակցող, հանգիստ քայլող
առյուծին ու իր հաջող որսով ոգևորված, առանց երկար-բարակ մտածելու նետվեց դեպի
նա: Առյուծը արհամարհանքով լի հայացքով շրջվեց ու ահարկու մոնչաց: Հանկարծակիի
եկած ու սաստիկ վախեցած շունը, իսկույն շրջվելով, հեռու փախավ: Այս ամենին ուշադիր
հետևող աղվեսը, մոտենալով շանը, ասաց.

-Ա՛յ չորգլուխ պարծենկոտ, առյուծի ետևից ես ընկել՝ ցանկանալով որսալ նրան, բայց նրա
մոնչունից անգամ վախենում ես:

Երկաթից շինված-երկաթյա

Արծաթից շինված-

Նախադասությունը շարունակի՛ր.

Ծտի՞ ոտքը փուշ մտավ, թե՞

Ծտի ո՞տքը փուշ մտավ, թե՞

Ծտի ոտքը փո՞ւշ մտավ, թե՞

Ծտի ոտքը փո՞ւշ մտավ, թե՞

Հեռագրերի աշխարհն է: Տե՛ս, ինչքա՛ն հեռագրեր կան: Գրի՛ր դրանցից մի քանիսը:

Այստեղից կարելի է նաև հեռագիր ուղարկել: Գրի՛ր հեռագիր:

Նախադասությունները լրացրո՛ւ հարցերին պատասխանող բառերով

Գայլն ու շունը

(Ինչպիսի՞)գայլը տեսավ շղթայակապ շանը ու հարցրեց.

- Այդ ո՞վ է քեզ (ինչպե՞ս).....շղթայել ու այդպես գիրացել:

Շունը (ինչպե՞ս).....պատասխանեց.

-(Ինչպիսի՞).....մարդը:

_Չէ՛, սրտովս չէ այդպիսի բախտը: Ավելի լավ է (ինչպե՞ս).....մնամ, քան թե

այդ (ինչպիսի՞).....շղթան վզիս:

Գիտե՞ք, որ...

Կրիաների երկու հարյուր տասը տեսակ է հայտնի: Կան փղի չափ մեծ կրիաներ, որոնց քաշը հասնում է **չորս հարյուր** կիլոգրամի:

Աշխարհի ամենախոշոր կենդանին կապույտ կետն է: Նրա երկարությունը **երեսուներեք** մետր է, քաշը՝ մինչև **հարյուր հիսուն** տոննա: Նա հիսուն փղից ծանր է: Կետի նորածին ձագն ունենում է վեցից ութ մետր երկարություն և ամեն կերակրման ժամանակ ոտում է **հարյուր** լիտր կաթ:

Ուշադրություն դարձրո՛ւ ընդգծված բառերի գրությանը:

Օրագիր

Այս շաբաթվա դեպքերը գրի՛ր:

Առաջին օր

Երկրորդ օր

Երրորդ օր

Չորրորդ օր

Հինգերորդ օր

Վեցերորդ օր

Յոթերորդ օր

Գրի՛ր ընդգծված բառերին իմաստով հակառակ բառեր:

Մի եղբայրը օր-օրի **հարստանում էր**, իսկ մյուսը՝ ...
Թագավորը մեծ որդուն թողեց **ամեն ինչ**, իսկ մյուսին՝ ...
Այսօր ձու գողացողը..... ձի կգողանա:
Արևն ամպերի ետևից **երևում էր**, մեկ՝
Շողոքոթթող կատուն օրեցօր **չաղանում էր**, իսկ շունը՝
Այստեղ շատ **խոնավ է**, տեղում նստի՛ր:

Պատմությունը կարդա՛ .

Ծիծեռնակներ

Ծիծեռնակներին կարելի է հանդիպել թե՛ քաղաքում, թե՛ գյուղում: Նրանք անդադար աշխատում են՝ օդում միջատներ են որսում: Ասում են, երբ ծիծեռնակները բարձր են թռչում, լավ եղանակ է լինելու, ցածր են թռչում՝ անձրև է գալու: Դա շատ ճիշտ է, սակայն կապվում է ոչ թե ծիծեռնակների, այլ այն միջատների հետ, որոնց ծիծեռնակները որսում են: Անձրևից առաջ, երբ օդն ավելի է խոնավանում, միջատների թևիկներն ուռչում են և, ծանրանալով, նրանց ներքև են քաշում:
Ծիծեռնակներն այդ պատճառով են ցածր թռչում:

Ծիծեռնակ

Ծիծեռնակին կարելի է հանդիպել թե՛ քաղաքում, թե՛ գյուղում: անդադար աշխատում օդում միջատներ որում: Ասում են, երբ բարձր թռչում, լավ եղանակ է լինելու, ցածր..... թռչում՝ անձրև է գալու: Դա շատ ճիշտ է, սակայն կապվում է ոչ թե....., այլ այն միջատների հետ, որոնց որում: Անձրևից առաջ, երբ օդն ավելի է խոնավանում, միջատների թնիկներն ուռչում են և, ծանրանալով, նրանց ներքև են քաշում: այդ պատճառով են ցածր թռչում:

Կատարված փոփոխությունները գրի՛ր

Այս փողոցում ապրում են թարս ցանկությունները:

Այնպես ուզում եմ, որ մայրիկս ինձ համար երբեք պաղպաղակ չգնի:
Այնպես ուզում եմ, որ
Այնպես ուզում եմ, որ
Այնպես ուզում եմ, որ
Այնպես ուզում եմ, որ

Այնպես չեմ ուզում, որ ինձ գեղեցիկ խաղալիք նվիրեն:
Այնպես չեմ ուզում, որ.....
Այնպես չեմ ուզում, որ.....
Այնպես չեմ ուզում, որ.....
Այնպես չեմ ուզում, որ.....

Մեկ բառով գրի՛ր

Երկաթից շինված-երկաթյա
Արծաթից շինված-
Ոսկուց շինված-

Պղնձից շինված
Փայտից շինված
Բրդից պատրաստված-

Ո՞ր մասնիկն ավելացրիր:
Ի՞նչ է ցույց տալիս այդ մասնիկը:
.....մասնիկը ցույց է տալիս այն նյութը, որից.....է
առարկան:

**Նայի՛ր ընդգծված բառերին և կոմ/ել բառը
անհրաժեշտ ձևով տեղադրի՛ր.**

Եթե երկու շուն....., ճամփորդի գործը *հաջողվում է*:
Երկու շուն, ճամփորդի գործը *հաջողվեց*:
Եթե երկու շուն, ճամփորդի գործը *կհաջողվի*:

**Թաքնված բառերը գտիր: Գրիր՝ ի՞նչ
փոփոխություններ են կատարվել այդ բառերի հետ:**

Այսպես՝ սրտոտ, սրտամոտ, սրտաբաց- սիրտ բառի –ի-ն դարձել է ը, որը չի գրվել:
Լրաբեր, լրագիր, լրագրող, լրագրություն, լրագրավաճառ

Նվիրել, նվիրատու, նվիրական, նվիրված, նվիրվել

Նրբազգաց, նրբամարմին, նրբանկատ, նրբորեն

Գունավոր, գունագարդ, գունավորել, գունատ, գունաթափ

Բարձրաձայն կարդա՛ և հարցին պատասխանի՛ր.

Շունը վազեց Շուշանի փոքր աղջկա ետևից:

Աղջկա անունն ի՞նչ էր:

Շունը վազեց Շուշանի՝ փոքր աղջկա ետևից:

Աղջկա անունն ի՞նչ էր:

Ինչո՞ւ տարբեր պատասխաններ ստացվեցին:

Այստեղ ամեն ինչ թարս է

Արևը նույնքան սառն է, ինչքան սառույցը:

Ոգնի՛ն նույնքան փափուկ է, ինչքան բամբակը:

Գրի՛ր մի քանիսը:

Կարդա՛ :

Շատ պատմություններ կան օձի մասին: Ասում են՝ օձը կախարդիչ հայացք ունի, որից քարանում են կենդանիները: Բանն այն է, որ օձի աչքերը կոպեր չունեն, ծածկված են թափանցիկ թաղանթով: Այդ պատճառով էլ նայում է անթարթ, անընդհատ: Ժամանակ առ ժամանակ օձը մաշկափոխվում է, դուրս է գալիս հին մաշկից: Բայց այդ կիսաթափանցիկ մաշկը չպետք է շփոթել օձի կաշվի հետ: Կաշին մնում է և շատ ավելի պայծառ է փայլում: Մաշկափոխությունից հետո օձն արտակարգ գեղեցկանում է:

Փորձիր լրացնել.

Շատ պատմություններ կան օձերի մասին:

Ասում են՝ օձերը կախարդիչ հայացք ունեն, որից քարանում կենդանիները: Բանն այն է, որ աչքերը կոպեր չունեն, ծածկված են թափանցիկ թաղանթով: Այդ պատճառով էլ նայում անթարթ, անընդհատ: Ժամանակ առ ժամանակ մաշկափոխվում... , դուրս... գալիս հին մաշկից: Բայց այդ կիսաթափանցիկ մաշկը չպետք է շփոթել կաշվի հետ: Կաշին մնում է և շատ ավելի պայծառ է փայլում: Մաշկափոխությունից հետո..... արտակարգ գեղեցկանում.....:

Գրիր այն փոփոխությունները, որ կատարվեցին.
Օրինակ՝ օձ-օձեր, ունի-ունեն

**Թաքնված բառերը գտիր:
Գրիր՝ ի՞նչ փոփոխություններ են կատարվել այդ
բառերի հետ:**

Հարցասիրություն, սիրահարվել, ինքնասիրահարված, մարդասիրություն

Մոխրացնել, մոխրագույն, մոխրոտ, մոխրապատ, մոխրոտիկ

Լուսատիտիկ, լուսավորել, լուսամուտ, լուսաբաց, լուսաշող

**Բարձրաձայն կարդա՛ և պատասխանի՛ր
հարցին**

Ես բարկացել էի Հայկի չարաճճի տղայի վրա:

Ո՞ւմ վրա էի բարկացել:

Ես բարկացել էի Հայկի՝ չարաճճի տղայի վրա:

Ո՞ւմ վրա էի բարկացել:

Գրի՛ր՝ ինչո՞ւ տարբեր պատասխաններ ստացվեցին:

**Հարցազրույց վարի՛ր որևէ մեծահասակի հետ:
Այդ հարցազրույցը գրի՛ առ:**

Որոշի՛ր, թե ինչի՞ մասին է լինելու հարցազրույցը:
Մտածի՛ր, թե ո՞ր հարցով ի՞նչ ես ուզում պարզել:
Աշխատի՛ր, որ հարցերդ դիպուկ լինեն, ձգձգված չլինեն:

**Ընդգծված բառերին նայի՛ր և բաց թողած բառերը
համապատասխան ձևով տեղադրի՛ր.**

Օրինակ՝ Գայլի հետ գառ է ուտում, տիրոջ հետ սուգ է անում: (ուտել)

Իր համար....., ուրիշի համար երազ է տեսնում: (քնել)

Լավ հնձվորը դաշտում էլ....., սարում էլ է հնձում: (հնձել)

Ուրիշի վրա շուն մեզ վրա կատու է հաչում: (հաչել)

Իր աչքի գերանը....., ուրիշի աչքի մազը տեսնում է: (չտեսնել)

Ինչ աղբյուրից որ ջուր էն աղբյուրին քար չեն գցում: (խմել)

Ա՛յ քեզ թարս աշխարհ

Այս փողոցում ապրում են թարս հրամանները:

Ուտելիս անպայման խոսի՛ր:

Հաց ուտելիս ձեռքերդ մի՛ լվանա:

Ուրիշ թարս հրամաններ գրի՛ր:

Պատմությունը կարդա

Ուղտին անապատի նավ են ասում: Այդ դիմացկուն կենդանին լավ հարմարվել է անապատային կյանքին: Նրա թաթերը լայն են, և նա հեշտությամբ է շարժվում ավազի վրայով: Թաթերին հաստ կոշտուկներ ունի, որոնք պաշտպանում են ուղտին անապատի արևից շիկացած ավազից: Խիտ ու երկար բուրդն օգնում է նրան դիմանալու ցերեկվա շոգին ու գիշերվա ցրտին: Ուղտը բավարարվում է փշոտ թփեր ուտելով: Այդ համեստ կերից էլ ուղտի սապատներում ճարպի պաշար է կուտակվում: Այդ ճարպի պաշարն է օգնում նրան՝ անհրաժեշտության դեպքում մի քանի օր ոչինչ չուտել և դիմանալ: Ուղտը նաև քիչ ջուր է խմում: Բայց միանգամից ընդունակ է խմելու մինչև հիսունյոթ լիտր ջուր: Ուղտը կարողանում է նաև աղի ջուր խմել: Նա ապրում է երեսունհինգից-քառասուն տարի:

Հիմա գրի՛ր այսպես.

Ուղտերին անապատի նավ են ասում: Այդ դիմացկուն լավ հարմարվել անապատային կյանքին: թաթերը լայն են, և հեշտությամբ շարժվում ավազի վրայով: Թաթերին հաստ կոշտուկներ, որոնք պաշտպանում են անապատի արևից շիկացած ավազից: Խիտ ու երկար բուրդն օգնում է դիմանալու ցերեկվա շոգին ու գիշերվա ցրտին: բավարարվում փշոտ թփեր ուտելով: Այդ համեստ կերից էլ սապատներում ճարպի պաշար է կուտակվում: Այդ ճարպի պաշարն է օգնում՝ անհրաժեշտության դեպքում մի քանի օր ոչինչ չուտել և դիմանալ:նաև քիչ ջուր խմում: Բայց միանգամից ընդունակ խմելու մինչև հիսունյոթ լիտր ջուր: կարողանումնաև աղի ջուր խմել:ապրումերեսունհինգից-քառասուն տարի:

Կատարված փոփոխությունները գրի՛ր

Մեկ բառով գրի՛ր

Ոսկուց շինված բաներ-ոսկեղեն
մորթուց շինված բաներ-
բրդից շինված բաներ-
կաթից պատրաստված բաներ-
խմորից պատրաստված բաներ-
երկաթից պատրաստված բաներ-

Ո՞ր մասնիկն ավելացրիր: Գրի՛ր: _____ մասնիկը ցույց է տալիս ինչ-որ նյութից _____ բաներ:

Նույն համարով նշանակի՛ր այն արտահայտությունները, որոնք կարող են իրար

1. Կհամարձակվի
2. Նազարն է միակն ու ամենահզորը
3. Վախեցնում է
4. Վագրին դիմադրել
5. Նազարի վրա են հույսները դնում
6. Հայտնվում

Էս ժամանակ մի վագր է լույս ընկնում երկրում ու սարսափի մեջ է գցում ժողովրդին: Ո՞վ սիրտ կանի վագրի դեմ կանգնել: Ամենքն էլ Նազարի երեսին են նայում. վերևում Աստված, ներքևում՝ քաջ Նազարը:

Նախադասությունները լրացրո՛ւ

Աղվե՞սը թագավորի աղբանոցում ոսկի գտավ, թե՞
Աղվեսը թագավորի աղբանոցում ոսկի գտավ, թե՞
Աղվեսը թագավորի աղբանոցում ոսկի գտավ, թե՞
Աղվեսը թագավորի աղբանոցում ոսկի գտավ, թե՞
Աղվեսը թագավորի աղբանոցում ոսկի գտավ, թե՞

Այդ անունների առաջին տառերը փոքրատառով սկսեցի՞ր: Ճի՛շտ է:

Ընդգծված բառերի փոխարեն գրի՛ր հակառակ իմաստ ունեցող բառեր.

Լինում է, չի լինում մի **հզոր** թագավոր է լինում: Նա շատ **ուժեղ** է լինում, որովհետև շատ **հարուստ** է լինում: Մի **գեղեցիկ** աղջիկ է ունենում: Հավաքում է երկրի **քաջ** իշխաններին, որպեսզի աղջկան կնության տա: Հավաքվում են իշխանները, **անհամբերությամբ** սպասում թագավորի և **ուրախ-ուրախ** զրուցում: Հայտնվում է **զվարթ** թագավորն իր **չքնաղ** դասեր հետ: Բոլորն **աշխուժանում** են:

Կարճ, համառոտ պատմի՛ր՝ նախադասություններից բառեր հանելով

Կրակի գին ունենալ

Անընդհատ բնության դեմ կռիվ տվող, շատ ու շատ բաներ չիմացող մարդու համար տարիներ առաջ կրակ ստանալն այնքան էլ հեշտ գործ չի եղել: Երկար շփումից ստացած, մեծ խնամքով տարիներ շարունակ պահած կրակի շուրջը հավաքված խումբը ոչ մի գնով չի ցանկացել այն թողնել ուրիշի: Դաժան ու անզիջում կռիվներ են եղել կրակի համար: Իրար դեմ դուրս եկած ցեղեր են բախվել՝ կրակն իրարից խլելու համար: Խիստ կարևոր ու անհրաժեշտ այդ կրակը այլ ցեղից պաշտպանելու համար շատ զոհեր են եղել: Եվ կրակի գինը դարձել է կյանքի գին: Այստեղից էլ՝ կրակի գին ունենալ նշանակում է շատ թանկ լինել:

Գտի՛ր թաքնված բառը և նրա մեջ կատարված փոփոխությունները գրի՛ր.

երկրագունդ, երկրամաս, երկրաչափություն, երկրաբան, երկրային

լրջանալ, լրջություն, լրջախոհ, լրջմիտ

գնդակ, գնդասեղ, գնդաձև, գնդացիք

աղջնակ, աղջկական

Մեր բակը

Պատմի՛ր ձեր բակի մասին

Ա. Բակը նկարագրի՛ր (ուշադիր եղի՛ր, ոչ մի մանրամասնություն չե՛ս մոռացել):
Բ. Պատմի՛ր քո բակի ընկերների մասին (ով ինչով է աչքի ընկնում):
Գ. Պատմի՛ր ձեր բակի մեծահասակների մասին, որոնք ինչ-որ բանով առանձնանում են մյուսներից:

Գիտե՞ք, որ...

Լուսինը Երկրին ամենամոտ գտնվող երկնային մարմինն է: Երկրի և Լուսնի միջև եղած հեռավորությունը փոփոխվում է **երեք հարյուր հիսունվեց հազարից** մինչև **չորս հարյուր վեց հազար** կիլոմետրի սահմաններում:

Լուսից զարմանալի բան, երևի թե, չկա: Նա սլանում է բնության մեջ հնարավոր ամենամեծ արագությամբ՝ վայրկյանում **երեք հարյուր հազար** կիլոմետր:

Գորտերն առաջին կենդանիներն են, որ **հազար ինը հարյուր վաթսունմեկ** թվականի մարտին սովետական տիեզերանավով տիեզերք բարձրացան ու ետ վերադարձան:

Ընդգծված բառերին նայի՛ր, ուշադրություն դարձո՛ւ՝ ինչպես են գրվում:

Նայի՛ր ընդգծված բառերին և բաց թողած բառերը լրացրո՛ւ.

- Հերոսը մի անգամ, վախկոտը հազար անգամ է **մեռնում**: (մեռնել)
Մեկի մորուքը....., մյուսն **ասում է**՝ սպասի՛ր ծխախոտս վառեմ: (վառվել)
Մեկի բակում կուտ, ուրիշի բակում է **աձում** (ուտել)
Շան հետ....., բայց փայտը ձեռքիցդ մի՛ **զցիր**: (բարեկամանալ)
Մարը սարին....., բայց մարդը մարդուն **հանդիպում է**: (չհանդիպել)

Սա պատմություն է նախնադարյան մարդու մասին

Մարդն ապրել է քարանձավում, ժայռերի մեջ: Իր բնակավայրը տաքացրել է խարույկով: Նա զբաղվել է որսորդությամբ: Որսած միսը խորովել է խարույկի վրա, իսկ մորթին հագուստ է արել: Որսորդությունը հեշտ գործ չի եղել, և որպեսզի մարդն իր գոյությունը պահպանի, ապրել է մյուսների հետ՝ խմբերով, որն առաջնորդել է ամենափորձված ու քաջ որսորդը:

Դու նախնադարյան մարդ ես: Քո մասին ես պատմում:

Սկսի՛ր այսպես՝

Ես ապրում եմ քարանձավում, ժայռերի մեջ:

Ասացվածքները գտի՛ր.

է, ասելը, է, հեշտ, անելը, իսկ, դժվար

շուն, գյուղ, առանց, չի լինի

վկան, իր, է, աղվեսի, պոչն

Այս ո՞ւր ընկանք: Մա ի՞նչ աշխարհ է: Այս ինչպե՞ս ենք սկսել խոսել: Հա՛, ընկել ենք բացականչությունների աշխարհը:

Գրի՛ր ցուցանակը

Այս ինչքա՛ն բացականչական նախադասություններ են հավաքված: Մի քանիսը գրի՛ր.

Նախադասությունները լրացրո՛ւ

Էս էն տունն է, որ շինել է վարպետ Օհանը:

Էս էն ցորենն է, որ պահած է էն տանը,
Որ.....:

Էս էն մուկն է, որ կերել է էն ցորենը,
Որ.....
Որ շինել է վարպետ Օհանը:

Էս էն կատուն է, որ բռնել է էն մկանը,
Որ.....
Որ պահած է էն տանը,
Որ շինել է վարպետ Օհանը:

Էս էն շունն է, որ.....
Որ.....
Որ կերել է էն մկանը,
Որ պահած է էն տանը,
Որ շինել է վարպետ Օհանը:

Էս էն կովն է՝ կեռ պոզավոր,
Որ.....,
Որ.....
Որ բռնել է էն մկանը,
Որ կերել է էն ցորենը,
Որ պահած է էն տանը,
Որ շինել է վարպետ Օհանը:

Էս էն աղջիկն է, որ.....
Որ.....
Որ.....
Որ.....
Որ.....
Որ.....

Բառերն առանձնացրո՛ւ և ասացվածքները կարդա՛ .

Գիտուն աղվեսը երկու ոտքով է թակարդն ընկնում:

Կանգնած ջուրը կհոտի:

Կովի մեջ չիր ու չամիչ չեն բաժանում:

Ջուրն ընկածը անձրևից չի վախենա:

Նախադասությունները լրացրո՛ւ .

Երկո՞ւ ընկերներ գնացին հեռու երկիր աշխատելու, թե՞
Երկու ընկերնե՞ր գնացին հեռու երկիր աշխատելու, թե՞
Երկու ընկերներ գնացի՞ն հեռու երկիր աշխատելու, թե՞
Երկու ընկերներ գնացին հեռո՞ւ երկիր աշխատելու, թե՞
Երկու ընկերներ գնացին հեռու երկի՞ր աշխատելու, թե՞
Երկու ընկերներ գնացին հեռու երկիր աշխատելո՞ւ, թե՞

Հարցազրույց վարի՛ր ինքդ քեզ հետ:

Հատվածը կարդա՛: Ընդգծված բառերին ուշադրություն դարձրո՛ւ.

Էս ի՞նչ անթիվ ծաղիկներ կան.

Ոսկի-դեղին, կարմիր, դեղձան,
Մոռ, ծիրանի, ճերմակ, պուտ-պուտ,
Այ, նարնջի, մավի, կապույտ...

Գրի՛ր՝ ինչե՞ր են թվարկված.

Պատմությունը կարդա՛.

Լուսանը ընտանի կատվի ցեղակիցն է: Նա շատ խոշոր է, մոտ մեկուկես մետր երկարություն ունի: Լուսանի պոչը կարճ է: Նա կատվի նման ծառ է մագլցում, տեսնում է մթության մեջ: Ընդանի կատվի նման լավ լսողություն ունի և լավ հոտառություն: Եթե կատուները չեն կարողանում արագ ու երկար վազել և միայն շներից փրկվելու համար են վազում մինչև մոտակա ծառը կամ ցանկապատը, ապա լուսանը կարող է նույնիսկ փափուկ ձյան վրայով վազել: Այնուամենայնիվ, լուսանը կատու է: Նա կարող է անաղմուկ, գաղտագողի մոտենալ և ժամերով, համբերությամբ դարան մտնել: Որսում է եղնիկներ, նապաստակներ, մկներ: Նա ընտանի կենդանիների վրա գրեթե չի հարձակվում:

Լուսանի մասին այնպես պատմի՛ր, ասես նա այլևս չկա, ոչնչացել է և վերացել:
Մկսի՛ր այսպես. Լուսանը կատվի ցեղակիցն է եղել:

Փողոցի այս մասում թարս հարցերն են ապրում:

Ինչո՞ւ կնճիթը փիղ ունի:
Ինքդ թարս հարցեր գրի՛ր:

Փողոցի այս մյուս մասում թարս հարցերի պատասխաններն են ապրում: Կնճիթը փիղ ունի, որովհետև փիղը ոտքեր ունի, իսկ կնճիթը շատ է սիրում զբոսնել:
Գրի՛ր գրածդ թարս հարցերի պատասխանները:

Նայի՛ր ընդգծված բառերին և *իմանալ* բառը անհրաժեշտ ձևով գրի՛ր.

Շատ ապրողը շատ բան չի իմանում, շատ ման եկողնշատ բան.....:
Շատ ապրողը շատ բան չի իմանա, շատ ման եկողը շատ բան.....:
Շատ ապրողը շատ բան չի իմացել, շատ ման եկողնշատ բան.....:
Շատ ապրողը շատ բան չի իմանալու, շատ ման եկողնշատ բան.....:

Պատասխանի՛ր հարցերին.

Քույրիկս այնքան չի բարկանում, ինչքան եղբայրս:
Եղբայրս այնքան չի բարկանում, ինչքան մայրիկս:
Մայրիկս այնքան չի բարկանում, ինչքան հայրիկս:
Ո՞վ է ամենաքիչը բարկանում:

Պատմությունն ընդարձակի՛ր՝ միայն նախադասությունների մեջ բառեր ավելացնելով.

Մերսիկայում մի ծաղիկ կա, որին տեսնողը վախից ուշաթափվում է: Ուշաթափվողներից մեկը պատմել է, որ ծառի վրա չոլած մատներով, արյունոտ, սարսափելի մեծ-մեծ թաթեր է տեսել: Ուշքի գալուց հետո մոտեցել է ու տեսել, որ ո՛չ մի թաթ էլ չկա, ծաղիկներ են:

Գրի՛ր աղջիկների անուններ, որոնք նաև ծաղկի անուն են:

Հատվածը կարդա՛: Ուշադրություն դարձրու ընդգծված բառերին.

Աղջի՛, աղջի՛, ծիլ-ծաղիկներ,
Քանի՛ քնեք, վե՛ր կացեք, վե՛ր,
Խնկածաղիկ,
Ծնկածաղիկ,
Արևքուրիկ,
Շար-շարուրիկ,

Հասմիկ, հափրուկ,
Ամանկոտրուկ:
Գրի՛ր՝ ինչե՞ր են թվարկված:

Դու «Ծիտը» հեքիաթը գիտես: Նախադասություններն այնպե՛ս լրացրու հարցերին պատասխանող բառերով, որ վերաբերմունքդ երևա:

Լինում է, չի լինում մի (ինչպիսի՞).....ծիտ:
Մի անգամ էս ծտի ոտքը (ինչպիսի՞փուշ է մտնում: Դես է թռչում, դեն է թռչում, տեսնում է մի (ինչպիսի՞պառավ փետի է ման գալիս, թոնիր վառի, հաց թխի: (Ինչպե՞ս).....ասում է.
-Նանի՛ ջան, նանի՛, (ինչպիսի՞) ոտքիս փուշը հանի՛ր, թոնիրդ վառի՛ր, ես էլ գնամ (ինչպե՞ս) քուջուջ անեմ, գլուխս պահեմ:

Մեկ բառով գրի՛ր.

Ջյունով պատված-
Շատ խոտոդ-
Աստղերով զարդարված-
Արագ վազող-

Հատվածը կարդա՛ :

Հորս կնունքով, մորս ծնունդով, վեր կացանք մի օր հինգ ու վեց հոգով, թրով-թվանքով որսի գնացինք:
Հաղին էր, Հյուղին էր, Չատին էր, Մատին էր, հերս էր, ես էի, գնացինք որսի:

Նայի՛ր ընդգծված բառերին, թվարկված են հեքիաթի հերոսները: Ստորակետներն էլ նկատեցի՛ր: Լա՛վ է:

**Նախադասության մեջ ընդգծված խոսքերը
գրի՛ր որպես այդ մարդկանց ուղղակի խոսքեր:**

Օրինակ՝

Փոքրիկ տղան մի անգամ դպրոցից տուն է գալիս և մորը հարցնում, թե ճշմարտությունն ասելու համար պատժո՞ւմ են:

Փոքրիկ տղան մի անգամ դպրոցից տուն է գալիս և մորը հարցնում:

-Մայրի՛կ, ճշմարտությունն ասելու համար պատժո՞ւմ են:

Մայրն ասում է, որ՝ ո՛չ, չեն պատժում:

Մայրն ասում է.

Տղան զարմանում է և հարցնում, թե այդ դեպքում ուսուցիչն իրենց ինչո՞ւ պատժեց, երբ ինքն ասաց, որ տնային աշխատանքը չի կատարել:

Տղան զարմանում է և հարցնում.

**Նայի՛ր ընդգծված բառերին և դուրս գալ-ն
անհրաժեշտ ձևով գրի՛ր:**

Արևը որ....., աստղերը խավարում են:

Արևը որ....., աստղերը կխավարեն:

Արևը որ.....աստղերը խավարեցին:

**Հատվածը կարդա՛ : Ընդգծված բառերին
ուշադրություն դարձրո՛ւ:**

Վարպետ Բզեզն ամռան մի օր

Դպրոց բացեց մի ծառի տակ

Ու հավաքեց թիթեռ, ճանճ, բոռ,

Մժեղ, մրջյուն, մլակ, մոծակ:

Թվարկի՛ր վարպետ Բզեզի աշակերտներին.

Թվարկվող բառերն իրարից անջատվում են _____:

Ընդգծված բառերին նայի՛ր և բաց թողած բառն անհրաժեշտ ձևով գրի՛ր.

Աղվեսի դունչը խաղողին **չհասավ**,

-Թթու է:

Երբ աղվեսի դունչը խաղողին **չի հասնում**,

- Թթու է:

Եթե աղվեսի դունչը խաղողին **չհասնի**,

-Թթու է:

Եթե աղվեսի դունչը խաղողին **չի հասնելու**,

Թթու է:

Մեկ բառով գրի՛ր

Անուշ հոտ ունեցող-

Կարճ հասակ ունեցող-

Վարդի գույն ունեցող-

Բարի սիրտ ունեցող-

Թանկ գին ունեցող-

Առաջին օր

Երկրորդ օր

Երրորդ օր

Չորրորդ օր

Հինգերորդ օր

Վեցերորդ օր

Յոթերորդ օր

Թվարկի՝ ը քո սիրած բոլոր առարկաները:

Ստորակետերով անջատեցի՞ր, լա՛վ է:

**Նայի՛ր տրված օրինակին և հարցերին
պատասխանի՛ր:**

Ծիտի՞կն ու Մուկիկը եղբայրացան, գետի ափին միասին տուն շինեցին:
-Ո՛չ, ճուտիկն ու Մուկիկը եղբայրացան, գետի ափին միասին տուն շինեցին:

Ծիտիկն ու Մուկի՞կը եղբայրացան, գետի ափին միասին տուն շինեցին:
-Ո՛չ,

Ծիտիկն ու Մուկիկը եղբայրացա՞ն, գետի ափին միասին տուն շինեցին:
-Ո՛չ,

Ծիտիկն ու Մուկիկը եղբայրացան, գետի՞ ափին միասին տուն շինեցին:
-Ո՛չ,

Ծիտիկն ու Մուկիկը եղբայրացան, գետի ափի՞ն միասին տուն շինեցին:
-
Ո՛չ,

Ծիտիկն ու Մուկիկը եղբայրացան, գետի ափին միասի՞ն տուն շինեցին:
-Ո՛չ,

Ծիտիկն ու Մուկի՞ք եղբայրացան, գետի ափին միասին տո՞ւն շինեցին:
-Ո՛չ,

Ծիտիկն ու Մուկիկը եղբայրացան, գետի ափին միասին տուն շինեցի՞ն:
-Ո՛չ,

**Նախադասության ընդգծված մասերը գրի՛ր
որպես այդ մարդկանց ուղղակի խոսքեր.**

Մի մարդու մոտ հյուր եկավ հեռվում ապրող նրա ծանոթներից մեկը: Օրեր էին անցնում, բայց հյուրը մեկնելու ցանկություն չուներ: Մի անգամ տանտերն իր հյուրին հարցրեց, **թե նրա կինն ու երեխաները չե՞ն կարտտել նրան:**

Մի անգամ տանտերն իր հյուրին հարցրեց.

Հյուրը պատասխանեց, որ **տանտերը լավ է գլխի ընկել:** Ինքն արդեն նամակ է գրել, որ կինն **ու երեխաներն էլ գան:**

Հյուրը պատասխանեց.

Բառերը գտի՛ր և գրի՛ր

1. Բույր-հոտ, հարևան-դրացի, արքա-
2. Առարկա, որով կենդանիներ են որսում.
3. Երեկո-իրիկուն,-վերջալույս, խնջույք-կերուխում-խրախճանք, շոր-զգեստ-
4. Արագ-դանդաղ, բարձր-ցածր, սկիզբ-
5. Մանրել-մանրացնել-կտրտել, խռովել-նեղանալ-վիրավորվել, թացացնել-ջրոտել-
6. Քար-անձավ-քարանձավ, կես-օր-կեսօր, տղա-.....-տղամարդ
Ուշադրությո՛ւն դարձրու գրածդ բառերին:
Գրության և արտասանության մեջ տարբերություն կա՞:

Հասել ենք նամակների աշխարհը: Ինչքա՛ն նամակներ կան: Վա՛յ, պարզվում է հեքիաթների հերոսներն էլ են նամակներ գրում:

Ծտի նամակը Անհաղթ արևորին.

Մա էլ Անխելք մարդու նամակն է Անբան Հուռուն

Հարցերին պատասխանի՛ր.

Ո՞ր թվականին ես ծնվել:

Քանի՞ տարեկան ես:

Ո՞ր թվականին ես դպրոց գնացել:

Դպրոցը ո՞ր թվականին ես ավարտելու:

Ո՞ր թվականին ես լինելու քսան տարեկան:

Ո՞ր թվականին ես լինելու հարյուր տարեկան:

Միասին գրեցի՞ր: Մյուս թվերի անուններն էլ առանձին գրեցի՞ր: Լա՛վ է:

Նախադասության մեջ ընդգծված խոսքերը գրի՛ր որպես հերոսների ուղղակի խոսքեր:

Մի անգամ օձի պոչը որոշեց առաջ սողալ և մնացած անդամներին քարշ տալ իր ետևից: Նրանք զարմացան, **թե ինչպե՞ս կարող է պոչն իրենց առաջ տանել, եթե չունի ո՛չ աչք, ո՛չ քիթ**: Բայց պոչը չլսեց: Առաջ սողաց և ամբողջ մարմինն իր ետևից տարավ, մինչև հասավ քարքարոտ տեղեր ու վիրավորեց թե՛ իրեն, թե՛ մարմնի մյուս անդամներին: Միայն այդ ժամանակ գլխին **խնդրեց խղճալ և փրկել իրեն**:

Մի անգամ օձի պոչը որոշեց առաջ սողալ և մնացած անդամներին քարշ տալ իր ետևից: Նրանք զարմացան և ասացին.

Բայց պոչը չլսեց: Առաջ սողաց և ամբողջ մարմինն իր ետևից տարավ, մինչև հասավ քարքարոտ տեղեր ու վիրավորեց թե՛ իրեն, թե՛ մարմնի մյուս անդամներին: Միայն այդ ժամանակ գլխին խնդրեց.

Ինչպիսի՞ն է քո դպրոցի բակը, այնտեղ ինչե՞ր կան, թվարկի՛ր:

Թվարկելիս ստորակետերը դնել չմոռացա՞ր: Ապրե՛ս:

Նայի՛ր ընդգծված բառերին և *զցել* բառն անհրաժեշտ ձևով գրի՛ր.

Հիմարը մի քար.....հորը, հազար խելոք հավաքվեցին, **չկարողացան** հանել:
Հիմարը մի քար.....հորը, հազար խելոք հավաքվում են, **չեն կարողանում** հանել:
Հիմարը մի քար.....հորը, հազար խելոք կհավաքվեն, **չեն կարողանա** հանել:
Հիմարը մի քար.....հորը, հազար խելոք հավաքվեին, **չէին կարողանա** հանել:
Հիմարը մի քար.....հորը, հազար խելոք հավաքվելու են, **չեն կարողանալու** հանել:

Գրի՛ր այնպիսի անուններ, որոնք նաս որպես մարդկանց անուններ են գործածվում.

Այսպես՝ վահան-Վահան, համեստ-Համեստ, թագուհի-Թագուհի

Նախադասության մեջ ընդգծված խոսքերը գրի՛ր որպես հերոսների ուղղակի խոսքեր.

Ուլիկը հոտից ետ մնաց և գայլի ճանկն ընկավ: Նա գայլին խնդրեց, **որ ուտելուց առաջ սրինգ նվագի, ու ինքը պարի այդ սրնգի տակ:** Գայլը համաձայնեց: Սկսեց սրինգ նվագել, իսկ ուլիկն սկսեց պարել: Շները լսեցին գայլի սրնգի ձայնն ու ընկան գայլի ետևից: Գայլը փախչելիս շուտ եկավ և ասաց, **որ իրեն տեղն է: Ինքը միշտ մսագործ է եղել, ինչո՞ւ հանկարծ որոշեց երաժիշտ դառնալ:**

Ուլիկը հոտից ետ մնաց և գայլի ճանկն ընկավ: Նա գայլին խնդրեց.

Գայլը համաձայնեց: Սկսեց սրինգ նվագել, իսկ ուլիկն սկսեց պարել: Շները լսեցին գայլի սրնգի ձայնն ու ընկան գայլի ետևից: Գայլը փախչելիս շուտ եկավ և ասաց.

Մեկ բառով գրի՛ր.

Կանաչով զարդարված-
Թանկ արժեցող-
Խաղաղություն սիրող-
Ցածր հասակ ունեցող-
Կարմիր խայտեր ունեցող-

Թվարկի՛ր՝ ի՞նչ ես սիրում անել:

Չմոռանա՛ս բառերն ստորակետով անջատել:

Թարս աշխարհի թարս փողոցում ապրում են տե՛ս ռալքեր:

ա՛խ, վա՛յ, հե՛յ, կը՛ռռ, ուխա՛յ, բը՛զզ, հա՛ֆ-հա՛ֆ, չըը՛խկ, չըը՛մփ, զը՛նգ հա զը՛նգ, պա՛հ, ջո՛ւ-ջո՛ւ

Բայց տե՛ս՝ ինչպիսին են նրանք՝

Ուխա՛յ, մատս կտրեցի:

Չա՛ն, ջա՛ն, մայրիկս ինձ պատժելու է:

Թվարկի՛ր՝ ի՞նչ ես սիրում անել:

Թվարկելիս ստորակետները գրեցի՞ր: Լա՛վ է:

Կարդացե՛ք դերերով.

Գիտե՞ք, որ առյուծն էլ նապաստակի պես քնում է այքերը բաց: Այսպես մի անգամ իր մութ քարայրի առաջ քնած էր՝ ծանր որսից նոր վերադարձած:

Կողքից անցավ վագրը, տեսավ ննջող հսկային և սկսեց ծաղրել նրան:

- Սա՛ է ամենագոր առյուծը, սրա՛ն տեսեք, նապաստա՛կ:...

-Նապաստա՛կ,-մոնչաց առյուծը, վեր թռավ և բռնեց վագրի կոկորդից:

Վագրը պատժվեց, իսկ հաղթողը հանգիստ պառկեց քնելու:

Հերոսների խոսքերը գրի՛ր առանձին-առանձին:

Ինքդ բառերը բացատրի՛ր:

- Թագաժառանգ-
- Արևավառ-
- Ձկնորս-
- Կեսօր-
- Ժամացույց-
- Ձեռնափայտ-
- Հեռախոս-

Բառն ընտրի՛ր և նախադասությունը լրացրո՛ւ.

Ժամացույցն աշխատում է, և սլաքներըառաջ
Գնալու են, գնում են, կգնան, գնացել են:
Ընտրությունդ պատճառաբանի՛ր:

Կարդա՛

Բարբաբ

Այս ծառն ապրում է չորս-հինգ հազար տարի: Այն այնքան էլ բարձր չէ, բայց դրա փոխարեն այնքան հաստ է, որ այն գրկելու համար ձեռք-ձեռքի տված մի ամբողջ դասարան է պետք: Չնայած այն շատ մեծ է, բայց նրանից փոքրիկ խարույկ անգամ հնարավոր չէ վառել, որովհետև այդ ծառի փայտը չի վառվում: Ծառը տերևաթափ է լինում ո՛չ թե աշնանը, այլ

ձմռանը: Իսկ ձմռանը այն ծածկվում է մեծ, թաթաձև տերևներով և խոշոր, սպիտակ ծաղիկներով: Ծառի պտուղները երկար են, վարունգանման, հյութեղ, ու շատ քաղցր: Դու մե՛ծ գիտնական ես: Բույսերի նոր տեսակներ ես կարողանում ստանալ: Որոշել ես հսկա ծառ աճեցնել, անունը՝ բառքաբ, և պատմում ես, թե ինչպիսի՞ն է լինելու այն: Մկսի՛ր այսպես.
Իմ ծառն այսպիսին է լինելու.

**Ի՞նչ հարցին պատասխանող բառերով
լրացրո՛ւ**

- Աստղերի նման փայլուն-
- Արևի նման տաք-
- Ձյան նման սառը-
- Աղվեսի նման խորամանկ-
- Կապիկի նման ճարպիկ-
- Շան նման հավատարիմ-
- Սրի պես կտրող-
- Քարի պես չոր-
- Ջրի նման հոսող-
- Ծաղկի պես քնքուշ-
- Սոսնձի պես կաչուն-
- Ժայռի պես ամուր-

Բառերն ինքդ բացատրի՛ր

- Արևմուտք-
- Դասագիրք-
- Գազարագույն-

Դասդեկ-
Զարդաստուփ-
Ձեռագործ-
Կարգապահ-

Այս պատմությունը ներկայացրո՛ւ երկխոսությամբ

Պատմեմ մի բզեզի թրթուրի մասին: Այդ թրթուրը, որպեսզի աճի, պետք է սնվի մեղրով:
Բայց ինչպե՞ս: Մայր չունի, նա մահանում է ձու դնելուց հետո: Ո՞վ պիտի նրան կերակրի:
Թրթուրը սողալով բարձրանում է ծաղկի վրա, թաքնվում է նրա թերթիկների մեջ ու
համբերությամբ մեղվին սպասում: Մեղուն գալիս է, իջնում ծաղկին, իսկ թրթուրը կպչում է
նրա մազմզուկներից: Մեղուն թռչում է իր բույնը, և թրթուրը նրա հետ մեղրի շտեմարանում
է հայտնվում:

Նախադասությունը լրացրո՛ւ.

_____ թռվում էր, ինչպես թիթեռնիկը:
_____ պայծառ էր, ինչպես արևը:
_____ կտկտան էր, ինչպես կարկուտը:
_____ զրնգում էր, ինչպես զանգը:
_____ սոգում էր, ինչպես ճանճը:
_____ թռչկոտում էր, ինչպես նապաստակը:
_____ ճոճում էր, ինչպես ձյունը:
_____ ծվծվում էր, ինչպես մուկը:

Նախադասությունը լրացրո՛ւ.

Կատուն այնքան արագ չի վազում, ինչքան նապաստակը:

Կատուն նապաստակից.....է վազում:
Նապաստակը կատվիցէ վազում:

Շունն այնքան բարձր չի ցատկում, ինչքան կատուն:
Կատուն շնիցէ ցատկում:
Շունը կատվից.....է ցատկում:

Կրիան այնքան դանդաղաշարժ չէ, ինքան խիունջը:
Կրիան խիունջիցէ:
Խիունջը կրիայից.....է:

Վագրն այնքան ուժեղ չէ, ինչքան առյուծը:
Վագրն առյուծիցէ:
Առյուծը վագրից.....է:

Քո սիրած զգեստի, խաղալիքի կամ մի ուրիշ իրի մասին պատմի՛ր, որը հիմա ունես:

Սկսի՛ր այսպես.

Գիտե՞ք, եսունեմ: Պատմեմ նրա մասին:

Հարցերին պատասխանի՛ր.

Ճնճուկն այնքան բարձր չի թռչում, ինչքան ծիծեռնակը: Արծիվն ավելի բարձր է թռչում, քան ծիծեռնակը:

Մրանցից ո՞րն է ամենաբարձրը թոշում:

Մրանցից ո՞րն է ամենացածրը թոշում:

Բլրակն այնքան բարձր չէ, ինչքան բլուրը: Սարն ավելի բարձր է, քան բլուրը:

Մրանցից ո՞րն է ամենաբարձրը:

Մրանցից ո՞րն է ամենացածրը:

**Նախադասության մեջ ընդգծված խոսքերը
գրի՛ր որպես հերոսների ուղղակի խոսքեր:**

Հոշակավոր լեհ դերասանուհին Ամերիկայում ելույթներ էր ունենում: Մի ելույթի ժամանակ ներկաները **խնդրում են մի բան արտասանել մայրենի լեզվով**: Դերասանուհին **հրաժարվում է, բայց երբ շատ են խնդրում, վերջում զիջում է** ու սկսում է արտասանել: Տեսարանը հուզիչ էր: Ներկաները չէին կարողանում զսպել արցունքները, թեև ոչինչ չէին հասկանում: Երբ հարցնում են, **թե ի՞նչ էր արտասանում**, դերասանուհին պատասխանում է, **որ պարզապես հաշվում էր մեկից մինչև հարյուրը**:

Հոշակավոր լեհ դերասանուհին Ամերիկայում ելույթներ էր ունենում: Մի ելույթի ժամանակ ներկաները **խնդրում են**.

- _____
Դերասանուհին հրաժարվում է՝ **ասելով**.

- _____
Երբ շատ են խնդրում, **վերջում զիջում է** և **ասում**.

- _____
Սկսում է արտասանել: Տեսարանը հուզիչ էր: Ներկաները չէին կարողանում զսպել արցունքները, թեև ոչինչ չէին հասկանում: **Հարցնում են**.

- _____
Դերասանուհին պատասխանում է.

Դերերով կարդացե՛ք.

Մի դաշտում իրար հետ կողք-կողքի արածում էին ցուլն ու եղջերուն: Ցուլն ասաց եղջերուին.

- Եթե առյուծը հարձակվի մեզ վրա, արի նրա դեմ միասին կռվենք:
- Հույսդ ինձնից կտրիր,-պատասխանեց եղջերուն,-ավելի լավ է՝ ես փախչեմ:

Հերոսների խոսքերն առանձին-առանձին գրի՛ր:

Գրի՛ր այնպիսի բանի մասին, որի համար քեզ գովել և ասել են.

- Ապրե՛ս, շա՛տ ապրես:

Գրի՛ր այնպիսի բանի մասին, որի համար քեզ նախատել և ասել են.

- Ապրե՛ս, շա՛տ ապրես:

**Գրի՛ր այնպիսի բանի մասին, որի համար քեզ վրա
բարկացել և ասել են.**

- Ապրե՛ս, շա՛տ ապրես:

**Գրի՛ր այնպիսի բանի մասին, որի վրա ծիծաղել և
ասել են.**

- Ապրե՛ս, շա՛տ ապրես:

**Նախադասությունները լրացրո՛ւ հարցերին
համապատասխան բառերով.**

Շնիկն ու գորտերը

(Բնչպիսի՞).....շնիկն ընկավ մի անցորդի ետևից ու գնաց: Երկար ճանապարհից ու
ամառվա (ինչի՞ց) հոգնած, իրիկնամուտին մի լճակի մոտ, խոտերի վրա (ինչպե՞ս)
.....պառկեց քնելու: Նա քուն մտավ, իսկ գորտերը մոտերքում
(ինչպե՞ս).....սկսեցին համերգը: Շնիկի (ինչպիսի՞)քունը խանգարվեց: Նա
(ինչքա՞ն)բարկացավ, մոտեցավ լճափին ու գորտերի վրա (ի՞նչ արեց)
.....: Բայց ինչքան էլ հաչեց, (ինչե՞րը).....չլռեցին: Շունը
(ինչպե՞ս).....ասաց. «Ես ձեզնից հիմար կլինեմ, եթե ձեր նման ճղճղաններին (ի՞նչ)
.....սովորեցնեմ: »

**Ընկերոջդ այնպիսի՝ բան պատմիր, որ
զարմացած ասի՝**

- Չի՛ կարող պատահել:

Այնպիսի՝ բան պատմիր ընկերոջդ, որ տխրած ասի՝

- Չի՛ կարող պատահել:

Այնպիսի՝ բան պատմիր ընկերոջդ, որ ուրախացած ասի՝

- Չի՛ կարող պատահել:

Այնպիսի՝ բան պատմիր ընկերոջդ, որ բարկացած ասի՝

- Չի՛ կարող պատահել:

Այնպիսի՝ բան պատմիր ընկերոջդ, որ վստահ ասի՝

- Չի՛ կարող պատահել:

Այս աշխարհն էլ այսպիսին է. մի մասում ապրում են բառեր, մյուս մասում՝ այս բառերի շահ տ հետաքրքիր բացատրությունները:

Բացատրությունները գրի՛ր.

Կարոտել-

Կանաչ-

Երգել-

Հայելի-

Կատակ-

Կարկուտ-

Գրի՛ր երկխոսություն, որը կարող էր լինել կատվի ու ոստիկանների միջև.

Բոլորին թվում է, թե ոստիկաններն ամենաուժեղ, ամենահնարամիտ, ամենաքաջ, մի խոսքով, ամենա... ամենա... ամենա... մարդիկ են: Բայց արի ու տես, ամերիկացի ոստիկանները մկների հախից չեն կարողանում գալ: Մկները նրանց բոլոր փաստաթղթերը կրծում էին ու փչացնում: Վերջը ոստիկանները հնարը գտան. աշխատանքի ընդունեցին Ֆենդ անունով մի կատվի: Ոստիկան Ֆենդը լավ գիտեր իր գործը: Մի քանի օրից ոստիկանությունում մի մուկ էլ չմնաց: Ֆենդին լավ կերակրում էին ու լավ էլ վարձատրում:

Չեմ կարող չգնալ նախադասության իմաստը ո՞ր նախադասությունն է արտահայտում:

Չեմ կարող գնալ:

Կարող եմ չգնալ:

Պիտի գնամ:

Չպիտի գնամ:

Պիտի չգնամ:

Ինչպիսի՞ն է դասասենյակը. քո
դասասենյակում ինչե՞ր կան՝ թվարկի՛ր:

Օրագիր

Այս շաբաթվա դեպքերը գրի՛ր:

Առաջին օր

Երկրորդ օր

Երրորդ օր

Չորրորդ օր

Հինգերորդ օր

Վեցերորդ օր

Յոթերորդ օր

**Գրիր այնպիսի՝ նախադասություններ,
որոնց իմաստը արտասանությունից
կախված լինի:**

**Չխոսել չի լինի նախադասության իմաստը
ո՞ր նախադասությունն է արտահայտում:**

Չպետք է խոսել:

Պետք է խոսել:

Պետք է չխոսել:

Պետք է խոսել:

Այս բառերը բացատրի՛ր

Լուսնիկ-

Արևակն-

Ձյունագարդ-

Լուսնայա-

Ծովաքարիկ-

**Պատմի՛ր քո սիրած խաղերից
մեկի մասին**

Ա. նկարագրի՛ր խաղը (այնպես, որ չհիմացող մարդը կարողանա խաղալ):

Բ. Ինչո՞ւ ես սիրում այդ խաղը:

Գ. Ո՞վ է ամենալավ խաղացողը:

Դ. Ի՞նչ ես անում, երբ հաղթում ես:

Ե. Երբ պարտվում ես, ի՞նչ ես անում:

Ընդգծված բառակապակցությունները որոնցով կփոխարինես

Վագրի անունը լսելուն պես Նազարի սիրտը փորն է ընկնում: Ուզում է **դուրս պրծնել**, փախչել իրենց տուն: Կանգնածներն էլ կարծում են, թե իրեն **պատեպատ է տալիս**, որ գնա վագրին սպանի: Բերում են, **զենքը դեմ են տալիս**, որ առանց զենք չգնա: Նազարը զենքը վերցնում է ու **շունչն անտառում առնում**: Անտառում մի ծառ է բարձրանում, վրան **տապ անում**, որ ո՛չ ինքը վագրին հանդիպի, ո՛չ վագրն իրեն:

Թաքնվում, շատ է վախենում, անտառում իրեն ապահով է զգում, աչքի առաջ են դնում, վտանգից ազատվել, այս ու այն կողմ է զգում

Նայի՛ր ընդգծված բառերին և *ասել* բառը անհրաժեշտ ձևով գրի՛ր

Ագռավին **հարցնում են**՝ թռչունների մեջ ո՞վ է սիրունը, _____ իմ ճուտը:
Ագռավին **եթե հարցնեն**՝ թռչունների մեջ ո՞վ է սիրունը _____ իմ ճուտը:
Ագռավին **եթե հարցնեին**՝ թռչունների մեջ ո՞վ է սիրունը _____ իմ ճուտը:
Ագռավին **հարցրին**՝ թռչունների մեջ ո՞վ է սիրունը, _____ իմ ճուտը:

Չեմ կարող չպատմել նախադասության իմաստը ո՞ր նախադասությունն է արտահայտում

Չեմ կարող պատմել:
Կարող եմ չպատմել:
Պիտի պատմեմ:
Չպիտի պատմեմ:

Պիտի չպատմեմ:

Պատմի՛ր այն նվերի մասին, որն անցած տարի էիր ստացել:

Սկսի՛ր այսպես.

Անցած տարիէի նվեր ստացել:

Հարցերի պատասխանները լրացրո՛ւ.

Աքլո՞րը կտուրը բարձրացավ, որ աշխարհը տեսնի, բայց դիմացի սարը խանգարեց:

- Ո՛չ _____

Աքլորը կտո՞ւրը բարձրացավ, որ աշխարհը տեսնի, բայց դիմացի սարը խանգարեց:

- Ո՛չ _____

Աքլորը կտուրը բարձրացա՞վ, որ աշխարհը տեսնի, բայց դիմացի սարը խանգարեց:

- Ո՛չ _____

Աքլորը կտուրը բարձրացավ, որ աշխա՞րհը տեսնի, բայց դիմացի սարը խանգարեց:

- Ո՛չ _____

Աքլորը կտուրը բարձրացավ, որ աշխարհը տեսնի՞, բայց դիմացի սարը խանգարեց:

- Ո՛չ _____

Աքլորը կտուրը բարձրացավ, որ աշխարհը տեսնի, բայց դիմացի՞ սարը խանգարեց:

- Ո՛չ _____

Աբլորը կտուրը բարձրացավ, որ աշխարհը տեսնի, բայց դիմացի սա՞րը խանգարեց:
- Ո՛չ _____

Աբլորը կտուրը բարձրացավ, որ աշխարհը տեսնի, բայց դիմացի սառը խանգարե՞ց:
- Ո՛չ _____

Գրի՛ր՝ ինչո՞ւ տարբեր պատասխաններ ստացվեցին:

Ընդգծված բառերը որոնցո՞վ կփոխարինես:

Գալիս են **շուքով** ջաղացի դռանը կանգնում: Ջաղացպանի քուրքը հանում են, արքայի **հագուստը** հագցնում, նստեցնում են նժույգ ձիուն: Շրջապատված **իշխանավորներով**, առջևից՝ ձիավորներ, ետևից՝ ձիավորներ, էսպես բերում են շուքով արքայի ապարանքը: Ոչ մի անգամ ապարանք չտեսած ջաղացպա՛ն՝ շփոթված, զարմացած մեկ շուրջն է նայում, մեկ հագի շորերին է նայում անհանգստացած:

Հանդեսով, մեծամեծներով, թագավորի, իլշկոտած, բերանը բաց, շշկված, իր օրում, շորերը, պալատը, չորս կողմն է նայում:

Ո՛չ դու ես ինձ պատմել, ո՛չ քույրդ նախադասության միտքը ո՞ր նախադասությունն է արտահայտում.

Դու ինձ չես պատմել, քույրդ է պատմել:

Դու ու քույրդ ինձ չեք պատմել:
Դու ես ինձ պատմել, քույրդ չի պատմել:
Դու ու քույրդ եք ինձ պատմել:

Նախադասությունները լրացրո՛ւ այս բառերով.

Ես, ինքս, դու, ինքդ, նա, ինքը
Մա.....եմ՝ ա՛յ այսպիսի երկար ականջներով:
Մա իմ տունն է, ես.....եմ սարքել:
Մա.....ես՝ ա՛յ այսպիսի երկա՛ր պոչ ունես և շա՛տ խորամանկ ես:
Սրանք քո կարճ ոտքերն են: Դու.....ել գիտես, թե ինչքա՛ն վտանգավոր են:
Մա.....է: Տե՛ս, ի՛նչ սիրունիկն է:
Նա.....ել գիտի այդ մասին:

Յուրաքանչյուր նախադասության համար բառերից մեկն ընտրի՛ր և գրի՛ր.

.....ֆշշում են օձերը:
Ինչո՞ւ, ի՞նչ նպատակով:
Օձերի.....չարության նշան չէ:
Ֆշշոց, սուլոց, ֆշֆշոց:
Նրանք այդ ֆշշոցով..... իբր ես այստեղ եմ:
Զգուշացնել, նախազգուշացնել, ահազանգել:
Օրինակ՝ բժժովոր օձերը, որոնք շատ թունավոր են, պոչի.....ունեն զնգացող բժժներ:
Գազաթ, կատար, ծայր:
Երբ.....կենդանու է նկատում, օձը ցցում է պոչն ու թափահարում բժժները:
մեծ, ահազին, հսկայական, վիթխարի:
Դա ազդանշան է, որ օձը քեզ....., եթե չես ուզում՝ մի՛ մոտենա:
Նայել, դիտել, նկատել:
Մարդկանց վրա օձերըչեն հարձակվում:
Գրեթե, մոտավորապես, իբր:
Ամենից առաջ նրանքհանկարծակիի գալուց, երբ տրորում ես կամ ձեռքդ մոցնում ես նրանց բույնը:
Կծոտել, խայթել:

Նախադասությունները լրացրո՛ւ.

- Չախո՛րդ Փանոս,

_____, Պոչա՛տ աղվես:

Անհա՛ղթ արլոր,

_____ Սուտլի՛կ

որսկան, _____

_____ :

Իսկ հիմա նույն նախադասությունները գրի՛ր առանց ձախորդ, պոչատ, անհաղթ, սուտլիկ բառերի:

Յուրաքանչյուր նախադասության համար բառերից մեկն ընտրի՛ր և գրի՛ր:

- Մարդերը շատ..... ու բարակ թելիկներից սարդոստայն են հյուսում:
- Մեղմ, զգայուն, նուրբ, բարակ:
- Մարդի փորի տակ կան փոքրիկ գորտնուկներ, որոնցից.....մի քանի անցք ունի:
- Ամեն մի, յուրաքանչյուր:
- Ահա՛ այդ անցքերից.....այնպիսի հեղուկ, որն օդում պնդանում է ու թելի տեսք ստանում:
- Մեկնել, ծագել, բուսնել, դուրս գալ:
- Հարավային Ամերիկայի անտառներում կա միսարդ՝ թավամազ սարդը, որի երկարությունը տասը սանտիմետր է:
- Դյուցազն, տիտան, բարձրահասակ, հսկա:
- Նրա հյուսած.....տեղի բնակիչները ձուկ են որսում:
- Թակարդ, ցանց, որոգայթ:

Նախադասությունները լրացրո՛ւ.

- Ա՛յ, սուտասան,

- Պո՛ւյ-պո՛ւյ մուկիկ,

Չախչա՛խ իս թագավոր,

Անբա՛ն Հուռի: _____

Հիմա էլ նույն նախադասությունները գրի՛ր առանց Ա՛յ, Պույ-Պույ, Չախչախ, Անբան բառերի:

Տեսա՞ր՝ ո՛ր բառերը շեշտվեցին:

Բառերը բացատրի՛ր

Ջունաճաղիկ-
Ծաղկածով-
Լուսնակերես-
Ծովաչա-

Նախադասությունները լրացրո՛ւ այս բառերով.

Մենք, ինքներս, դուք, ինքներդ, նրանք, իրենք:
.....այսպիսին ենք տեսե՛ք:
Սա մենք.....ենք կառուցել: Գեղեցի՛կ է:
.....ա՛յ այսպիսի կարմիր այտեր ունեք:
Դուքել գիտեք, թե որքան կլորիկ եք, ա՛յ այսպիսին:
.....են կերել մեր հացահատիկը: Ա՛յ այսպիսին են այդ շատակերները:
Իսկ նրանք.....վախենում են ա՛յ այս կենդանուց:

Հղգծված բառերին նայի՛ր և դրանց հակառակ իմաստն ունեցող բառերը գրի՛ր:

Եղբայրը հաշտ է քույրիկի հետ: Պատմում է այսպեղ.
Այնքան լավն է քույրիկս: Աշխատասեր է, մաքրասեր: Շատ գեղեցիկ է: Բարձրահասակ է, նուրբ ձայն ունի: Լավ է սովորում: Ամեն ինչ գիտի: Նա շատ բարի է: Ուրախանում է, երբ ինձ համար լավ բան են գնում: Երբ դասերը պատրաստում է, օգնում է ինձ: Քույրիկս խելացի է: Ամեն ինչ շուտ է հասկանում:

Եղբայրը կովել է քույրիկի հետ: Պատմում է այսպես.

Գտի՛ր հեքիաթի հերոսներին և դիմի՛ր նրանց.

Ծիտը դես է թռչում, դեն է թռչում, տեսնում է՝ մի պառավ է ման գալիս, թոնիր վառի, հաց թխի: Ասում է.

-, ոտիս փուշը հանի, թոնիրդ վառի, ես էլ գնամ քուցուջ անեմ, գլուխս պահեմ:

Գնում է, տեսնում՝ մի հովիվ անհաց կաթ է ուտում: Ասում է.

- , կաթն ինչո՞ւ ես անհաց ուտում: Ա՛յ, հացն ա՛ն, կաթի մեջ բրդի՛ , կե՛ր, ես էլ գնամ քուջուջ անեմ, գլուխս պահեմ:

Գնում է տեսնում՝ մի տեղ հարսանիք են անում, մսացու չունեն, որ մորթեն: Ասում է.

-ի՞նչ էք մոլորել: Ա՛յ, իմ գառն առեք, մորթեցե՛ք, քեֆ արեք: Ես էլ գնամ քուջուջ անեմ, գլուխս պահեմ:

Գնում է, գնում, գնում է տեսնում՝ մի աշուղ մի ճամփով գնում է: Ասում է.

- , ա՛ն էս հարսին պահի քեզ մոտ: Ես էլ գնամ, քուջուջ անեմ, գլուխս պահեմ:

Գրեցի՛ր՝ շեշտերը չմոռացա՞ր դնել: Լա՛վ է:

Պատմությունն ընդարձակի՛ր՝ միայն նախադասությունների մեջ բառեր ավելացնելով:

Ուղտը տեսավ, որ եզր պարծենում է եղջյուրներով, նախանձեց և ուզեց ինքն էլ ունենալ: Զևսի մոտ գնաց, եղջյուրներ խնդրեց: Զևսը զայրացավ, որ ուղտն ավելին է պահանջում: Ուղտին եղջյուրներ չտվեց, ականջներն էլ կտրեց:

Հատվածները կարդա՛: Ուշադրություն դարձրո՛ւ ընդգծումներին ու չակերտներին:

Աքաղաղն առաջին անգամ էր տեսնում իր սովերն այդքան մեծ: Տեսավ, շատ զարմացավ և ասաց մտքում. «Ես որ այդքան մեծ եմ՝ հապա էլ ինչո՞ւ եմ վախենում մարդուց, կովից, այծից, շնից»:

Արևը շատ էր հոգնել, ման էր եկել ամբողջ օրը:

«Հերիք է,-մտածեց,-գնամ պառկեմ ու քնեմ»:

Տերևն ուրախ սվսվում էր, որ կանգ առավ՝ «Էս ի՞նչ է,-մտածեց,-արևն էլ չի երևում, ես էլ պառկեմ ու քնեմ»:

Թռչնակը երգում էր ծառի վրա, հանկարծ լռեց. «Էս ի՞նչ է,-մտածեց,-ո՛չ տերևն է սվսվում, ո՛չ արևն է երևում, ես էլ գնամ ու քնեմ»:

Հասկացա՞ր՝ որ դեպքում են չակերտներ («») դրվում: Ապրե՛ս:

Պատմի՛ր այն նվերի մասին, որը խոստացել են և ստանալու ես: Ինչպիսի՞ն է այն լինելու

Սկսի՛ր այսպես.

Գիտե՞ք, եսեմ նվեր ստանալու:

Լրացրո՛ւ.

- «.....», -մտածում էր շնից փախչող կատուն:
- «.....», - մտածում էր ոչխարի մեջ ընկած գայլը:
- «.....», - մտածում էի դասի ժամանակ:
- «.....», - երևի մտածում էր խաղալիքս:
- «.....», - մտքումս ուրախացա ես:
- «.....», - մտքումս բարկացա ես:

Պատմությունն ընդարձակի՛ր՝ միայն նախադասություններն ընդարձակելով:

Ոստիկանը ճանապարհին կանգնեցնում է ծածկված սայլը և հարցնում տիրոջը:

- ի՞նչ էք տեղափոխում:
- Խոտ,-շշուկով պատասխանում է մարդը:
- Իսկ ինչո՞ւ էք ցածր խոսում:
- Որպեսզի ձիերը չլսեն:

Դու բարի կախարդ ես և որոշել ես կառուցել այնպիսի քաղաք, որտեղ կապրեն միայն երեխաները:

Պատմի՛ր, թե ինչպիսին է լինելու այդ քաղաքը:

Սկսի՛ր այսպես.
Երեխաների քաղաքի անունը լինելու է

Հարցերին պատասխանի՛ր.

Տարվա ո՞րերորդ ամսին ես ծնվել:

Ո՞րերորդ դասարանում ես սովորում:

Անցայլ տարի ո՞րերորդ դասարանում էիր սովորում:

Հաջորդ տարի ո՞րերորդ դասարանում ես սովորելու:

Ո՞րերորդ նստարանին ես նստում:

Ո՞րերորդ նստարանին է նստում ձեր դասարանի:

Առաջին բառն օգտագործեցի՞ր:

Նկատեցի՞ր մյուս թվերի անուններն ինչպես ստացվեցին: Փորձի՛ր գրել այդ մասնիկների անունները:

Լրացրո՛ւ

Երբ ինձ վրա բարկանում են, ես մտքումս ասում եմ «_____»

Թափառող շունը երևի մտածում է. «_____»

Ծննդյանս օրերին մտածում եմ. «_____»

Երբ դասերից հետո տուն եմ գնում, մտածում եմ. «_____»

Ձմռանը թռչունները երևի մտածում են. «_____»
Հորդառատ անձրևը երևի այսպես է մտածում. «_____»

Մեծատառով սկսեցի՞ր: Վերջում չակերտներն ու վերջակետը չմոռացա՞ր դնել: Լավ է:

Բառը գտի՛ր և գրի՛ր.

1. Դանդաղաշարժ կենդանի, որի տունը միշտ իր հետ է:
 2. «Ծիտը», «Ուլիկը», «Բարեկենդանը» Հովհաննես Թումանյանի
 3., բույս, ժամ, օր, շաբաթ, ամիս, տարի:
 4. Երկուշաբթի, երեքշաբթի, չորեքշաբթի, հինգշաբթի, ուրբաթ, _____
 5. Դաս-ընկեր-դասընկեր, այս-օր-այսօր, համ-բույր-
 6. Հրաման տալ-հրամայել, բարև տալ-բարևել, երդում տալ-
 7. Հարց տալ-հարցնել, կատակ անել-կատակել, համբույր տալ-
- Ուսուցչիդ ցո՛յց տուր գրածդ բառերը:

Յուրաքանչյուր նախադասության համար

Քնած առյուծի մարմնի վրայով մի մուկ.....:
Ընթանալ, արշավել, վազել, սլանալ, խուժել:
Առյուծը զարթնեց, բռնեց նրան և այն է՝ ուզում էր խժոճել, մուկը..... որ բաց
թողնի իրեն, հավատացնելով, որ կհատուցի իր փրկության համար:
Հայցել, խնդրել:
Առյուծը քա՛հ-քա՛հ.....ու բաց թողեց նրան:
Կշկշալ, փոթկալ, ծիծաղել:
Այնպես....., որ առյուծն ընկավ որսորդների ճանկը, ու նրան պարաններով
կապկպեցին ծառին:
Տեղի ունենալ, պատահել:
Մուկն.....այդ մասին, վազեց եկավ, կրծեց պարանն ու ազատեց
առյուծին:
Հասկանալ, իմանալ, կռահել:

Հարցազրույց վարի՛ր այս գրքի հերոսի հետ:

Ընդգծված բառակապակցությունների փոխարեն գրի՛ր իմաստով մոտ բառեր կամ բառակապակցություններ:

Ժուկով-Ժամանակով Բաղդատ քաղաքում **գահին նստած էր** Հարուն Ալ Ռաշիդ թագավորը: Հարուն Ալ Ռաշիդ թագավորը սովորություն ուներ՝ շորերը **փոխած ման էր գալիս** իմանալու, թե ինչ է կատարվում իր մայրաքաղաքում: Մի գիշեր էլ էսպես, դերվիշի շոր մտած, **անցնելիս է լինում** մի խուլ փողոցով: Մի աղքատ տնակից երգի ու նվագածության **ձայներ էին գալիս**: Կանգ է առնում, **միտք է անում, հետաքրքրությունը վատում է** ու ներս է մտնում: Ներս է մտնում տեսնում՝ դատարկ ու մերկ մի տնակ, կրակի դեմը փռած կարպետի վրա նստոտած տան տերն ու երաժիշտները: Աղքատ ընթրիքի **շուրջը բոլորած** նվագում են, երգում ու **քեֆ անում**:

Փորձի՛ր գտնել՝ ովքե՛ր են այս խոսքերն ասում և գրի՛ր պատմողի խոսքերը:

- Էս ի՞նչ է թռչկոտում ճպոռոտ ճպուռը, ասես չի կարող ինձ նման ծանր ու մեծ նստել:
Սրանք ի՞նչ են թռչում, թռչկոտում, ի՞նչ են երգում, էլ ուրիշ գործ չունե՞ն: Ա՛յ, ուրիշ
բան եմ ես, ո՛չ թռչկոտում եմ, ո՛չ երգում: Թռչե՛ լս որն է, երգե՛ լս՝ որը:

- Է՛, գիտե՞ս ինչու ենք լուռումունջ մնացել էստեղ. ո՛չ թռչել գիտենք և ո՛չ էլ երգել:

Պատմողի խոսքից հետո միջակետ դնելը չմոռացա՞ր: Լա՛վ է:

Բառերը բացատրի՛ր.

Ջյունաշող-
Ծովաշխարհ
Ջյունավարդ
Ծաղկաստան
Խաղատիկնիկ

Մա ծտի խոսքն է.

- Նանի՛ ջան, նանի՛, ոտիս փուշը հանի, թոնիրդ վառի, ես էլ գնամ քուջուջ անեմ,
գլուխս պահեմ:
- Պատմողի խոսքը՝ ծիտն ասում է, գրի՛ր այնպես, որ լինի՝

Ա. ծտի խոսքի առջևում

Բ. ծտի խոսքի մեջտեղում

Գ. ծտի խոսքի վերջում

Ինչպե՞ս կգրուցեն իրար հետ հեքիաթների հերոսները:

Գրի՛ առ այդ գրույցը

Նախադասությունները լրացրո՛ւ.

- _____, - միշտ զարմանում եմ ես:
- _____, սովորաբար ասում են մեծերը:
- _____, անընդհատ հիշեցնում է ուսուցիչը:
- _____, ամեն առավոտ ասում է մայրիկս:
- _____, հանկարծ հայտարարեց լուսաբացը:
- _____, միալար կրկնում էր անձրևը:
- _____, չէր դադարում փնթփնթալ քամին:

Պատմի՛ր քո սիրած խաղալիքի մասին.

Ա Ինչպիսի՞ն է նա
Բ Ինչպե՞ս է նա հայտնվել քեզ մոտ
Գ Պատմի՛ր՝ ինչպե՞ս ես խաղում նրանով:

Նայի՛ր ընդգծված բառերի և նախադասությունները լրացրո՛ւ.

Բերանում շունչ չկա, կենդանի չէ, ոչ մի շեն չկա, ջուր չկա:
Գնացի՛նք, գնացի՛նք շատ թե քիչ, մեկ էլ տեսնենք երեք լիճ, երկուսը ցամաք, մեկի մեջ էլ: Մեկ էլ ըհր, մտիկ տանք, որ էս անջուր լճում լողում են, ճչում երեք հատ սպիտակ բադ, երկուսը սատկած, մեկն էլ.....: Գնացի՛նք, գնացի՛նք, հասանք մի տեղ, մեկ էլ տեսանք երեք գյուղ, երկուսի տեղը չի երևում, մեկում էլ.....: Էս անշեն գյուղում դես ման եկանք, դեն ման եկանք, մի տուն գտանք, մեջը երեք պառավ, երկուսը մեռած, մեկի էլ.....:

Սա թագավորի խոսքն է.
Ով էնպես սուտ ասի, որ էս ասեմ՝ սուտ է, իմ բոլոր թագավորության կեսը կտամ նրան:

Պատմողի խոսքը՝ թագավորը հայտնում է, գրի՛ր այնպես, որ լինի՝

Ա. թագավորի խոսքի առջևում

Բ. թագավորի խոսքի մեջտեղում

Գ. թագավորի խոսքի վերջում:

Նախադասությունները լրացրո՛ւ հարցերին համապատասխան բառերով.

Ձմեռն ու գարունը

Ձմեռը ծաղրեց գարնանը ու (ի՞նչ արեց).....

- Հենց որ գալիս ես, (ովքե՞ր).....հանգիստ չունեն: Ոմանք գնում են մարգագետիններն ու (ինչե՞րը)....., որտեղ սիրում են ծաղիկները հավաքել, շուշաններով ու վարդերով (ի՞նչ անել)....., մյուսներն էլ նավարկում են, որ տեսնեն, թե ովքե՞ր են ապրում (որտե՞ղ).....: Իսկ ես թագավորում եմ ինչպես ամենակարող արքա և (ի՞նչ): Մարդկանց ստիպում եմ ոչ թե երկնքին նայել, այլ ոտքերի տակ՝ (որտե՞ղ).....: Ստիպում եմ, որ դողդողան ու (ի՞նչ անեն)..... և օրերով (որտեղի՞ց).....դուրս չգան:
- Ա՛յ հենց դրա համար էլ մարդիկ քեզնից միշտ (ինչպե՞ս)են բաժանվում,-պատասխանեց գարունը,-իսկ իմ անունը նրանց (ինչպե՞ս)է թվում:

Այս քաղաքում ապրում են թվերը

Առաջին փողոցում ապրում են այս թվերը.

Մեկ, երկու, երեք, չորս, հինգ, վեց, յոթ, ութ, ինը:

Երկրորդ փողոցում ապրում են այս թվերը:

Տասը, քսան, երեսուն, քառասուն, հիսուն, վաթսուն, յոթանասուն, ութսուն, իննսուն:

Երրորդ փողոցում ապրում են այս թվերը.

Հարյուր, հազար միլիոն:

Ես գիտեմ, որ երրորդ փողոցում ապրող թվերը, երբ հյուր են գնում կամ հյուր են ընդունում մյուս թվերին, միշտ հեռու են կանգնում նրանցից:

Իսկ առաջին, երկրորդ փողոցներում ապրող թվերը շատ թվամոտ են, ջերմ գրկախառնվում են միմյանց:

Թվերի տոնահանդես է: Երեք փողոցների թվերն էլ եկել և խումբ-խումբ հավաքված զրուցում են: Ահա՛ դրանցից մի քանիսը:

Դպրոցի տնօրենը դու ես: Ստեղծելու ես քո՝
դպրոցը: Այն ինչպիսի՞ն է լինելու:

Մա ուսուցչիդ ուղղված շնորհակալական նամակն է

Մա այն բացիկն է, որով շնորհավորում ես ընկերներիդ ամառային արձակուրդի առթիվ:

Երաշխավորված է ՀՀ լուսավորության նախարարության կողմից

Մ. Մինոնյան Մայրենի լեզու

Գիրք-տետր չորորդ դասարանցիների համար.

Երևան, 1985, «Շաղիկ»- 116էջ